

Pajtás

13

A MAGYAR UTÓRÓK SZÖVEISÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA
XXIX ÉVF. • 1974. MÁRCIUS 27. • ÁRA: 1.50 FT

ÉN ÉS A KUTYÁM

KÉPES RIPIORTUNK
A 16-17. OLDALON
FOTÓ: WAGNER MARGIT

Ifjú
jászberényi kollégáinkról
írunk most

RIPORT RIPORTEREKRŐL

Egy vidám iskolai vetélkedő (lent) és három riporter palánta, Mihályi Ildikó, Bató Ilona és Szalóky Anikó (lent)

Jászberényi úttörőriporterek, csapatkrónikások találkoztak nemrég a jászberényi úttörőházban. Mi a riporter dolga? Mit tegyen, hogy jobb riporterré váljon? — erről beszélgettek okosan. (Tevékenységiük tágkörű. Együkük például a patronáló termelőszövetkezetéről, másikuk az általuk patronált kisegítő iskoláról, a harmadik egy ugyan-csak általuk gondozott idős asszonyról készített legutóbbi riportot. Mások közvéleményt kutatnak, vagy vetélkedőket rendeznek a riporterek. Van olyan riporter-órs, amelynek tagjai kerületeteken osztozták a várost, s mindenki a maga körzetének tudósítója.)

Hogy mi a riporter dolga? Mit tegyen, hogy jobb riporterré váljon? A riport sokmindentől függ: környezettől, eseményektől, olvasóktól. S akkor még nem szoltunk a riporter szemérről, felkészültségéről, tehetségéről. De a jó riportra még sincs recept. (Nem is azt akart adni e találkozó szerencsére: célja a gondolatébresztő eszmecsere volt.)

Recept a jó riportra nincs, ámde van rá példa. Nem másolásra készítő, hanem kedvesináló, jó riportok készítéséhez. Nézzük.

A jászberényi Székely Mihály Általános Iskolában, a 707. számú Kossuth Zsuzsa Úttörőcsapatban már évek óta működik az Iskolarádió és csapathíradó. Részleteket hallgattam műsorukból, és tapasztalataikról, terveikről beszélgettem a szerkesztőbizottság tagjaival, köztük gyerekekkel, Szalóky Anikó riporterrel, Mihály Ildikó krónikással és Bató Ilona úttörőtanács-titkárral.

A rádió műsora javarészt a gyerekek munkája ebben a vonzó atmoszférájú iskolában, amelynek legfőbb

Egy jó riporter tollal, mikrofonnal egyaránt dolgozik

**A riporterek
a velük készülő
riportot is
feldolgozzák**

sajátossága az öntevékenység. S mert az iskola olyanmire öntevékeny, már falain belül rengeteg a téma.

Itt van például a szőlő-
kötözés az állami gazdaság-
ban: a gyerekek közel hét-
ezer forintot kerestek — a
pénzből pinceszobát készí-
tenek. Itt az új rendtartás,
amely az úttörőtanács javas-
latait is tartalmazza: hogy szom-
baton és vasárnap is
használják az iskolát
(meg is sokasodtak azóta a
klubnapok, bálók, vetélkedők),
hogy a délelőtti-dél-
utáni tanítás már nem ha-
vonta, de hetente váltakozik,
vagy hogy a szorgalom és a
magatartás minősítésekor a
rajtanácsokat is meghallgatják.
Azután itt vannak az évente meg-
tartott Székely Mihály Zenei
Hetek: az iskolától kezde-
ményezett és szervezett kó-
rustalálkozó, hangversenyek,
operaelőadások ma

már a városi tanács költ-
ségvetésében is szerepel-
nek. (A gyerekek Székely
Mihály emlékszóbat ren-
deznek be a rendezvényso-
rozat idejére az iskolában
városuk híres szülöttjéről;
a vendég úttörőkórusok
tagjait is ők szállásolják el
otthon.) Itt a dolgozók ál-
talános iskolája, ahol leg-
utóbb új osztály indult: a
túlkoros fiataloké. Itt van-
nak az iskolai sportverse-
nyek, vagy a patronáló szo-
cialista brigádok, egy sereg
érdekes téma. (De külpoli-
tikai összefoglalójuk vagy
a más városokba vezető
expedíciók híradó már a
tágabb világ, s a nagyvilág
iránti érdeklődésről tanús-
kodik.)

És ami a leginkább tet-
szett műsorukban: hogy
nem kölcsönöznek. Még az
irodalmi és zenei betétek
is — a gyerekek versmon-
dása, énektanárunk zongora-
játéka, irodalmi színpaduk,

kamarakórusuk, énekkaruk
hangja. Az iskola és a csa-
patrádió a saját hangján
szól.

AJÁNLÁS

Riporterünk, Szalóki
Anikó tőlem is, külön is
megkérdezte, mit tegyen,
hogy jobb riportert legyen?

Mitől lesz jobb riportert
valaki? Ha műveli magát,
töpreng? Tágul az érdek-
lődése, finomul érzékenysé-
ge, mind fogékonyabbá vá-
lik? Ha több a témája, s a
mondanivalója? Igen, igen.
És a bátorságtól, amellyel
lendületet vesz, hogy ma-
gát kifejezze, hogy amit lá-
tott, azt el is mondja, le is
írja, úgy ahogy látja, úgy
ahogy az benne él!

PADÁNYI ANNA

Fényképezte:

WAGNER MARGIT

A KULCS: A BARÁTSÁG

Eva:

— Ő a legjobb barátnóm, Jászfalvi Erzsébet, a másik őr, az Olimpia vezetője. Azért szeretem annyira, mert nagyon eleven, mindig nevet, és elvegyül az őrben, nem feleltük, hanem köztük él.

Erzsébet:

— Az én legkedvesebb barátnóm pedig ő, Hegedüs Éva, a Mókus őr vezetője. Éva pedig épp azért imponál úgy nekem, mert meg van benne mindaz, ami belőlem hiányzik. Például, nagyobb tekintélyt tart az őrseben, nem enged el mindent.

— A mi osztályunk maradék osztály, mint egy vakarék, mert csak huszonhárom gyerekből áll. Elsős korunktól fogva együtt vagyunk a pesti Egressy úti iskolában. Már többször szét akartak minket választani, be akartak olvasztani más csoportokba, mert hogy ki látott még ilyen kis osztályt? Mégis, eddig sze-

rencsén megúsztuk kiháztuk a hetedikig — most pedig már talán együtt is maradunk. Hát biztosan ezért becsüljük úgy meg, ezért érezzük olyan jól egymás között magunk: mert annyi veszély fenyegette ezt az együttlétet!

— Szerintem inkább azért jó a közösségünk, mert mindig együtt játszunk, együtt vagyunk. A lakótelepi kis téren, vagy kinn a Rákos partján, vagy ha kerékpározunk.

— De nem azért jó ez a közösség, mert mindig együtt játszunk, hanem éppen fordítva: azért töltjük együtt az összes szabad időnköt, mert jól érezzük egymás között magunk!

— Mitől is tulajdonképpen? Ezt még sohasem próbáltam megfogalmazni.

— Megvan! Hát persze, hogy közös az érdeklődésünk.

S felém fordulnak, már nekem magyarázzák:

— Mi ugyanis már öto-

kedve van hozzá, vezessen irodalmi naplót. Elsősorban a mi véleményünk, értékelésünk kerüljön bele! A javaslatot elfogadtuk, s élünk az alkotói szabadsággal: ahány napló, annyiféle. Ezenkívül, valaki mindig beszámol a rádióban hallott, televízióban látott irodalmi műsorokról. Az előadásokat és a dolgozatokat pedig először mi gyerekek bíráljuk el.

— Nekem mégis az az érzésem, hogy a közös érdeklődési területet is azért sikerült megtalálnunk, mert valódi közösség született. De vajon mikor, hogy nem figyeltünk fel rá, nem vettük észre?

— Az nem lehet, hogy akkor, amikor segíteni kezdtünk egymásnak? S azóta is, ha valamelyikünknek takarítania kell, felmegyünk hárman, és megcsináljuk, hogy a mamája azt kérdezi: manók jártak itt? És segítünk mindenben, ahol lehet. Az egyiknek a

A tévé előtt ül együtt a gárda

diktől közösen járunk vásárnaponként az Operába, vagy a Zeneakadémiára. Vagy múzeumokba osztályfőnökünkkel, Anna nénivel.

— Aztán itt vannak az irodalmi naplók. Úgy kezdődött, hogy a magyar tanárnőnk, Klári néni az órák végére mindig szabadon hagyott tíz percet, amikor bármit kérdezhettünk, ami az irodalommal kapcsolatos. De nemcsak kérdeztünk, vitatkoztunk is bátran. Végül Klári néni azt javasolta, hogy akinek

nyulait gondozni, a másiknak azzal a kisgyerekekkel foglalkozni a házukban... Vagy például, amikor gyakorlati órán, néhányan egyes osztályzatot kaptak a műszaki rajzra. A tanárnunk felajánlotta, hogy nem írja be, de akkor az ötösöknek is le kell mondanuk a jó jegyről. S úgy is lett.

— Lehet, hogy a kérdés nyitja ilyen egyszerű?

P. A.
BIELEK ZSUZSA
felvételei

ESŐ UTÁN KOPONYEG

Ha egyszer jó alaposan elver egy hirtelen jött tavaszi eső, rögtön megfogadod, hogy veszel magadnak egy ernyőt, vagy egy esőköpenyt. De rendszerint elmarad a vásár, vagy ha megvetted, akkor is otthon felejtetted. Így van ez régóta, azóta amióta megszületett a fenti szólásmondás, amióta az emberek csak akkor okosak már, amikor „megfűrdtek”. A zivatar, a vihar – amit a nem egészen tökéletesen sikerült nyolcadikos félelvi bizonyítvány kavart – lassan már mindenütt elült. Álmod veszték el, elképzelések váltottak színt.

„Más kárából tanul az okos.”

Közmondással folytatam a szót, hiszen a hatodikosok és a hetedikesek még nem késtek el, ők még tanulhatnak a nyolcadikosok példájából.

Pesten, Budán és Nógrád megyében beszélgettem nyolcadikosokkal, mindannyian döntöttek már a továbbtanulás kérdé-

sében, de egy kicsit még szomorúan, méla beletörődéssel beszéltek sorsukról.

„Tessék megírni nekik, hogy”... – szinte mindegyik benneteket akart óvni, mivel ő csak későn lett okos.

Oláh György: Számítástechnikai főiskolára akartam menni. Általában négyes-ötös között álltam matekból, sőt hetedikben végig ötös voltam. Ezért bízam el magam és most mennyi esélyem maradhat jeles matematikusok között a felvételre?! Bizony semmi.

Keresztényi Csaba: Régóta csak a nyelv és az autó érdekelt, de a nyelv közelebb állt hozzám. Ma már csak fizika tagozatra mehetek. Azt ajánlom a hetedikeseknek, hogy minél előbb döntsenek és a céljukhoz szükséges tantárgyakból vitán felüli jelest hajtsanak ki magukból!

Bohács Ilona: Én táncos akartam lenni, nyolc éven át táncoltam jó eredménnyel, most mégis én magam mondom le róla, mert Pécsre kellene mennem és nem merek annyira messze élni a családomtól.

Ézsias Edit: Egy évvel ezelőtt még esküdtem rá, hogy életemet a zenének szenteltem. Okleveleket, versenyeket nyertem és a szakemberek is tehetségesnek tartottak. Csak amikor döntenem kellett, akkor gondoltam végig, hogy mennyit kellene naponta gyakorolnom, dolgoznom? Megijedtem és most általános gimnáziumba megyek, majd meglátom mi sikerül belőle...

Korbely Imre: Mindenáron autós akartam lenni, autóközlekedésibe jelentkeztem volna, de ezzel a bizonyítvánnyal örülök, ha legalább gépkocsivezető lehetek.

Kassai Tamás: Erdész, vagy pincér szerettem volna lenni, de csak „tanulgattam”, amennyit feltétlenül kellett. Amikor aztán kiszült, hogy milyen tantárgyakból kellene a jó osztályzat, már hasztalan kapálództam. Kémia, földrajz, biológia közepes... Villanyszerelő tanuló leszek.

Balogh Ildikó: Őt éve elhatároztam, hogy tanár leszek. A legfontosabb bizonyítványomat, a nyolcadik félévét mégis elrontottam. Most gépipariba megyek, talán onnan még visszakanyarodhatok majd a hivatásomhoz.

Jónéhány véleményt hallottatok, nem mindenben volt egységes a gyerekek véleménye, ezért megkérdeztem még Ferencz Imrénét, a salgótarjáni zenei tagozatú iskola igazgatóhelyettesét is.

– Azt ajánlom, hogy a gyerekek két pályát válasszanak maguknak, kettőre készüljenek, és ha az egyik valamilyen előre nem látott okból nem sikerülne, ne érezzék tragédiának a másikat. Ajánlom még, hogy a reform adta több szabadidőt a szükséges tantárgyak elmélyítésére használják fel, és vegyék komolyan a pályaválasztási intézetek segítő szándékát.

Az újságíró is hadd tegyen hozzá egy véleményt. Sok gyerek beszélt keserű szájjal tapasztalatairól, de ha egy kicsit komolyabban gondolkoztak volna leendő hivatásukon, elképzeléseik között nem csak divatos „menő” szakmák szerepeltek volna, hanem tehetségüknek, tanulmányi színvonaluknak megfelelő mindennapi szakmák is.

GEBRI ANTAL

Fotó: WAGNER MARGIT

Irány a Műcsarnok. Szombaton ingyen, de máskor sem drága

Az Operaház műsora bőven kínál érdekes programot

Irodalmi művészeti tájékozódás egyénileg, közösen is hasznos

Szálljunk le a buszról!

Az én időmben, ha megjött a tavasz, rajokban vonultunk a szabadba. Felszerelésünk egy nyakló bugylibicska, csomó spárga, jószituált rongyfoci, s ilyen-olyan láb-beli. Meghúzódtunk a villamosok peronján, utaztunk a „filléres vonatok” csomagtartóin, megszegyentve a legraffináltabban összehúzózkodó heringek tételhelyezkedését is.

Napjainkban, alig látunk villamoson zajongó gyermekkollektívát Személyvonaton utazó csoportok is elvélve bukkannak fel. Valamire való iskola ma buszra száll. Megrendeli a különjáratot, összeállítja a programot, leszurkolja a nehéz forintokat, s irány háztól-házig a Mátra, Bükk vagy akár a szomszédos országok kirándulólhelyei. E nagyvonalúság persze imponáló dolog, s jó is. Szó sincs róla, hogy pedagógiai-lag hasznosabb volna továbbra is a villamos peronján szorongani. Menjünk csak busszal, tehetjük.

De ne feledkezzünk meg a lábunkról, s a vele szoros kapcsolatban levő tüdőről, szívről, idegrendszerről, emésztésről – vagyis fejlődő fiatal szervezetünkről. Manapság, ha valaki a Mátrába ruccan, esze ágába sem jut, hogy a Kékesre másképp is fel lehet jutni, mint autóbusszal. Hol vannak azok a srácok, akik harsogó újjongással üdvözlőték találkozásaik a szerpentinút egy-egy szelvényével? Ma a busz fölvisz a kilátóhoz, szétnézünk, aztán visszaülünk a párnás fotelbe.

Mi, veterán úttörők annak idején például Dobogóköt a szélrózsa minden irányából hódítottuk meg. Hiszen a Pilis e gyöngyének fekvése szinte kínálja az egynapos turákat. Ma a gyermekek jórésze benzín segítségével „mássza meg” a csúcra kigyózó elsőosztályú flaszterutat.

No nem állítom, hogy mi csupa öntudatból fordítottunk hátat az Expressznek, s indultunk végtagjaink megmozgatása céljából gyalog a hegyeknek. Nem, ekkor még nem is találták föl az Expresszt, de ha létezett volna is, mi bizonyára hanyagoljuk, mert anyagi lehetőségeink vétót emeltek volna a keréktúrák ellen.

Száz szónak is egy a vége: a buszt használjuk villamos, vonat helyett, de a hegyeket ne keréken hódítsuk meg. A láb mindig kéznél van: egész közeletünk hangos a kocogmozgalom – élethosszabbító, egészséget őrző, közérzetet javító, munkaképességet fokozó – propagandájától. Orvosok, pszichológusok, nevelők legjobbjai teszik le a garast amellett, hogy a modern élet, az urbanizmus ártalmait ellen legjobb védekezés a szabad levegőn való testmozgás. Higgyünk nekik! Itt a tavasz. Főszereplője úttörő expedícióknak. Fedezzük fel hazánk gazdag flóráját és faunáját. Őrsi portyáink, rajkirándulásaink egész csapatot ki-mozdító „népvándorlásaink” programját hassa át a gyaloglás igénye. Szép hazánk méltán elismert tájait, jöszagú erdősegeit, barátságos hegyeit keressük fel az elkövetkezendő időben – de a busz csak a hegy lábáig vigyen bennünket.

Itt kössük fel az útilaput, s vágjunk neki a csúcshoz – gyalog.

TORMA GYÖZŐ

HONISMERETI VETÉLKEDŐ

Csapatunkban a kisdobosok is részt vesznek a „Nem térkép e táj” akcióban. Lakóhelyünk titkait kutatják. Munkájuk eredményét a honismereti vetélkedőn mutatták be. A játékot Petőfi Sándor: „Szülőföldem” című versével nyitották meg. A szellemi totó sokakat alaposan meggondolkoztatott. A kisdobosok nagyon élvezték a képkorong segítségével történő beszámolót Peremarton intézményeiről. A hangulatot csatakiáltások, játékos kiszámolók és dalok fokozták. A győztes a lányok Harangvirág őrsé lett. A legjobb szellemi totót Kiss Katalin készítette el.

Bakonyvári Mária, Peremarton

TARISZNYAHEGY, ÖZCSAPAT

Vasárnap nagy kirándulásra indulunk, mi kéktúráskok. Első állomásunkig, Szarvasokig vonattal utazunk. Innen gyalog folytattuk utunkat, majd megmásztuk az ország legmeredekebb hegycsúcsát, a Tarisznnyahegyet. Ezután következett csak az igazi túra hegyek, ösvények között. Hirtelen özcsapat vágatott el előttünk. Csakhamar újabb négy őzike nézett velünk „farkaszemet”.

Tíz kilométeres gyaloglás után Rozsnokon újabb pecsét került kéktúra fűzetünkbe. Kirándulásunkat sok fényképpel örökítettük meg.

Varga Éva, Feldebrő

IFJÚ KORBA LÉPTEK

A személyi igazolványt a mi csapatunkban is átadták a tizennégy éveseknek. Edit néni köszöntötte az ünneplőket. Igazgató bácsink ismertette a tudnivalókat, az igazolvány helyes használatát. A hatodikosok verset mondtak, énekeltek, majd az ünnepeket megkínálták meleg szendvicsekkel és teával. A hangulatos ünnepséget tánccal fejeztük be.

Gyetvai Julianna, Heves

ISMERKEDNI SZERETNÉNK

Expedíciós és egyéb csapatmunkáról cserélnénk ki tapasztalatainkat más úttörőcsapatokkal. Egyéni levelezésre is több pajtásunk vállalkozik.

2901-es számú Bessenyei György Úttörőcsapat, 4535 Nyíribrony, Általános Iskola

MOHIKÁN ŐRSÖK LEVELÉT VÁRJUK: Mohikán őrs, 5000 Szolnok, Bajcsy-Zsilinszky út 2. VÖRÖSCSILLAG ŐRSÖK ÍRJÁNAK: Laboda Éva őrsvezető, 3360 Heves, Ősz út 10; Gácsi Erzsébet, 5200 Törökszentmiklós, Hámán K. u. 5.

BUDAPESTI HATTYÚ ŐRSÖK LEVELÉT VÁRJUK: Haty-

tyú őrs, Czabán Samu Általános Iskola, 5931 Nagyszénás.

ÚTTÖRŐTANÁCS TITKÁROK LEVELÉT VÁROM: Tóth Ágnes, 5674 Kétsoprony, Dózsa Gy. út 23. ANGELA DAVIS ŐRSÖK ÍRJÁNAK: Angela Davis őrs, 3934 Tolcsa, Kossuth L. u. 36.

BUDAPESTI NYOLCADIKOS LÁNYOK LEVELÉT VÁROM: Szederjesi Katalin, 3104 Zagyvafalva, Budapesti út 66.

BUDAPESTI HATODIKOS PAJTÁSOK LEVELÉT VÁRJUK: Szabó Ildikó, 3529 Miskolc, Kun B. út 148.

HOGYAN ÉLNEK KÜLFÖLDÖN
az úttörők? Szovjet és NDK-beli úttörőkről beszélgettünk levelek és újsághírek alapján legutóbb az „órsin”. Nagyon szeretünk vitatkozni, politizálni.

Németh Ilona, Csongrád

A KÖNYVTÁR TÖRTÉNETÉRE
voltunk kíváncsiak. Ezért bekapcsoltuk az „expedíciós órsi rakétát” és meg sem álltunk az újjávarázsolts könyvesbirodalomig. A vezetőtől megtudtuk, hogy 122 563

forintot fordítottak könyvvásárlására, és 340 olvasójuk van.

Tyitov órs, Hahót

ÚJ TANÁCSHÁZ ÉPÜL

községünkben és abban egy szobát falumúzeumnak rendezünk be. Múzeum még nincs, de mi már órsönként gyűjtöttünk szalmából font kópíciókat, cseréptárgyakat, diótörő mozsarakat, régi pénzeket.

Deli Edit, Egeraracsna

ÓRSI EGÉSZSÉGÖRÜNK

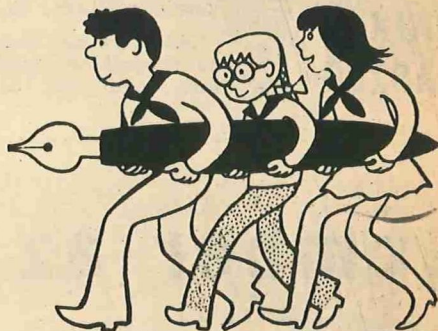
csuda rámenősen végzi a munkáját. Addig nem hagyott nekünk sem nyugtot, amíg mindegyikünk be nem szerezte a tisztasági csomagját.

Shakál László, Szöny

„Csak a gyenge szereti önmagát, az erős egész nemzeteket hordoz szívében!”

(Széchenyi István)

**SZERKESSZÜNK
EGYÜTT**

LOVAS ÉVA, NÁDUDVAR

Nagyon helyesen gondolkodsz. A szaktárgyi versenyek „nyertesei” nem csak az első helyezettek. Felkészültetek, ismételtétek a már tanult anyagot. Új oldaláról, magasabb fokon szemléltétek több részét. Ezzel valamilyen nyertetek. Vannak olyan versenyek, amelyeken a részvétel is elismerésre méltó. A szaktárgyi verseny is ilyen. Nem csak a győzteseknek gratulálunk.

KARANCSI VALÉRIA,
BUDAPEST

Miért kellene az úttörőnyakendőd a „házi múzeumodba” helyezni? Azt írod, szereted az úttörőmunkát. Ezért csapatod bizonyára visszavár. A középisko-

lánban, vagy a KISZ-ben és a kerületi Úttörőelnökségnél jelentkezhet az ifjvezetőnek.

VELNER MÁRTA és
SELMECZI MÁRIA,
BÁBONYMEGYER

Az Újpesti Dózsa Sportklub címe: 1067 Budapest, Eötvös u. 7.

BÉKE RAJ, BÁRÁND

Chilei műsorokhoz különösen a Magyar Ifjúság október, november, decemberi számaiban találtok több verset és prózai anyagot. Néhány érdekes levélcímet még mi is tudunk küldeni. Örülünk, hogy együtt éreztek a chilei gyerekekkel.

SASINSZKI IMRE, ÜLLŐ

Beszámolóidhoz és a klub munkájához gratulálunk. A továbbképzéshez jó módszertani anyagot találtok az Úttörővezető című lapban. Részletekre különösen a lap „Ifjtarisznya” című rovatát ajánljuk. Kérjétek a csapatvezetőktől.

AGGASTYÁN

Csikár Ferenc, Zalka Máté
Általános Iskola, Győr

KÖZSÉGÜNKBEN ÉPÜL FEL

Magyarország első atomerőműve. Anyagszállításra építenek egy vasútvonalat, amelyet személyszállításra is felhasználnak majd. Újra lesz lehetőség arra, hogy az utasok hajóval is közlekedhessenek, tudniillik Paks a hajózás fontos központja volt, de néhány éve megszűnt ez az állomás. Most újra felépül.

Tezás Erika, Paks

ORSZÁGSZERTE MEGTARTOTTÁK

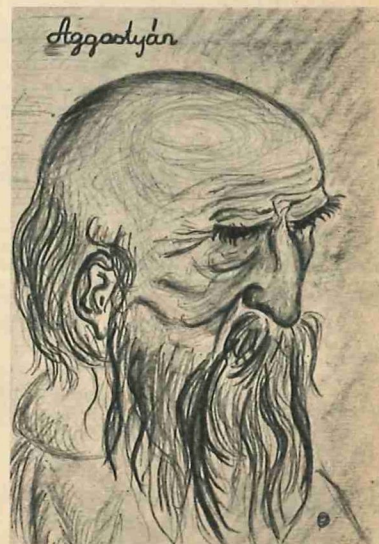
a szaktárgyi vetélkedőket. Orosz nyelvből indultam. A verseny három fordulás volt. Sok érdekes feladatot oldottunk meg. Én a második helyre kerültem, előttem egy jól felkészült macklári pajtás végzett, de én a második helyem is nagyon örültem, hiszen bejutottam a megyei döntőbe.

Kovács Judit, Balaton

MÓRA FERENC HALÁLÁNAK

40. évfordulóján Hamar Imre, a Kisalföld főszerkesztő-helyettese a Móra Ferenc Általános Iskolában megemlékezést tartott a nagy íróról. Beszélt Móra Ferenc gyermekkoráról és munkásságáról, majd regényeiből olvasott fel részleteket.

Horváth Judit, Győr

**RAJK
LÁSZLÓ**

Csak negyven esztendő volt, de ha életrajzát számbavesz-
szük, szinte önkéntelen a kér-
dés: hogyan fért bele negy-
ven esztendőbe annyi tett, ak-
tivitás, munka?

Apja székelyudvarhelyi csiz-
madiamester, kilencen vannak
testvérek. Saját erejéből kell
eljutnia a budapesti tudom-
ányegyetem francia nyelv és
irodalom szakára. De család-
ja, az emberekkal együttérző
lelkivilága viszi el egyúttal a
kommunistákhoz is.

Már 1930-ban bekapcsolódik
az illegális mozgalomba. Letartóztatják, kiszabadul a börtön-
ből. 1932-ben újra letartóztatják és amikor ismét kiszabadul, már nem folytathatja egyetemi tanulmányait. Más tanulmányok várják. Az élet egyeteme! A munkásosztály sztrájkja, amelyet szervez és irányít. Ez a fiatal Rajk László „diplomamunkája”.

A sztrájk után a párt utasítására Prágába kell utaznia. De kitör a spanyolországi polgárháború és a fiatalember azonnal odamegy. A Nemzetközi Brigád magyar zászlóaljának politikai biztosa lesz. Kétszer súlyosan megsebesül. Ott van azoknak a sorában,

akik a köztársasági csapatok és a menekülő polgári lakosság útját biztosítják, fedezik.

Franciaországban internálják, de a párt utasítására hazatér Magyarországra. Ismét letartóztatják, de 1944-ben kiszabadul és akkor már ő az antifasiszta ellenállás egyik fő szervezője és irányítója. Ő készíti elő és hozza létre a német-fasiszták ellen küzdő Magyar Front akcióegységét.

1944-ben a nyilasok letartóztatják. Értékes túszként viszik magukkal nyugatra, de 1945. május 13-án már ismét itthon van és ereje teljében

„Ember az embertelenségben”

**KARIKÁS
FRIGYES**

Mint aki a legősibb magyar hagyományokat követi, katona, politikus és író lett abból a körösbökényi kisfiúból, aki egy szegény, sokgyermekes család otthonában látta meg a napvilágot 1891. november 3-án.

A kis Karikás Frigyes a borossebesi iparvasút műhelyében inaskodik, hisz kell a kenyér! Aztán Aradra, később Budapestre kerül, hogy megismerkedhessék a proletárelét mélységeivel.

De 1914-ben kitör az első világháború. Az urak most meglepettik a hazafiság zászlaját: katona lesz a proletárból, aki majd értük ontja a vérét, értük hal meg.

Karikás Frigyes is az orosz frontra kerül, de sorsa nem a „hősi halált” tartogatja szá-
mára. Cári fogságba kerül Ra-
varuszkánál és fogolytáborba
vetik. Am a fogság nem az ő
természetéhez illő állapot.
Megszökik, Moszkvába megy
és az 1917-es szocialista for-
dalomban már ott áll — fegy-
verrel a kezében! —, ahol
mindig is állt és állni fog
élete során: a dolgozók harco-
sainak sorában.

A 100 000 magyar interna-
cionalista egyikeként védi a
világ első szocialista államát
a rázúduló intervenció és el-
lenforradalmár hordák ellen.
Majd, amikor Magyarországon
is megéri a forradalom, ha-
zatér. Ott van azok között,
akik 1918-ban megalakítják a
kommunista pártot, ott van
azok között, akiket 1919-ben
— februárban — letartóztat-
nak és a toloncházba zárnak,

ott van azok között, akiket
március 21-én a diadalmas
Tanácsköztársaság kiszabadít
rabságukból.

A magyar proletárhatalom-
nak is szembe kell szállnia a
támadó királyi román csapa-
tokkal, a nemzetközi tőkésel-
által ránk uszított interven-
ciósokkal. És Karikás Frigyes
itthon Magyarországon is azt
teszi, amit a távoli orosz
pusztákon: fegyverrel a kéz-
ben áll szemben a szabadság
letipróival.

Már nem egyéni harcos,
már nem csak a saját puskája
irányezékát fordítja az ellen-
sége. Parancsnok! A híres
39-es dandár politikai biztosa.
Így küzdi végig a Magyar Ta-
nácsköztársaság honvédó há-
borúját.

A dicsőséges 133 nap után

**NOSZLOPY
GÁSPÁR**

Huszonhat éves fiatalember volt, amikor elérkezett a „Népek Tavasza”. Jogász volt, mint abban a korban annyi más jószű fiatalember. Somogyban, a hatalmas nagybirtokok „Somogyországaiban”, a grófi, földesúri kastélyok néptől idegen világában.

Ha sok Pajtás-számot teleírhatnék élete történetével, akkor is kevésnek bizonyulnának a lapok, ha azt az öt esztendő krónikába próbálnám foglalni, amely ezután, 1848 után, Noszlopy Gáspár életében bekövetkeztek.

Amikor a császári csapatok a Dunántúlt elfoglalták, ő Debrecenbe sietett és az ott üléselő nemzetgyűlés elé tárta

tervét a császári iga alatt nyögő országrész felszabadítására. Kossuthtól engedélyt is kapott szabadcsapatok szervezésére. Harcolt és harcoltak az általa vezetett somogyi fiúk, míg híre nem érkezett a világsi fegyverletételnek.

Ekkor, az utolsó olyan erődítmény felé tört — a somogyi és bakonyi erdők rejtekén —, amelyen még magyar zászlót lengetett a szél: Komáromba vonult, mindvégig harcolva. De számára ott sem volt kegyelem. A vár feladása után 1850 áprilisáig bűjdösött.

Elfogták és a császári hadbíróság éppen ítélethozatalra készült, amikor a porkoláb riadtan jelentette: Noszlopy

Gáspár megszökött a börtönből!

Bújkált, de nem azért, hogy életét mentse, hanem azért, hogy hazájának szolgáljon vele. Terve messze megelőzte a mai dél-amerikai gerillák el-
képzeléseit. Azt akarták, hogy amikor a császár Magyarországra, az Alföldre jön, elfogják és az Ecsedi-lápnban addig fogva tartják, amíg kegyelmet nem ad az elítélteknek és vissza nem adja az ország szabadságát.

A terv fantasztikus volt. A juvarészti Kecskemét környékéről toborzott összeesküvők sem értették a titoktartáshoz és a császári titkosszolgálat ügynökei pedig jól értették a

lát hozzá, hogy mindazt, amiért börtönt szenvedett, amiért Spanyolországban vértett, valóra váltsa saját hazájában.

Egyre magasabb vezetői beosztásokkal bízzák meg, mind a pártban, mind az újjáalakuló államvezetésben. Belügy-miniszter, aki kérelhetetlenül sújt le az ellenségre, külügy-miniszter...

Es 1949 május 30-án ebben a funkcióban koholt vádak alapján letartóztatják.

Októberben kivégzik.

Negyvenéves volt. Emlékeztünkben sohasem öregszik meg Rajk László.

PÁRHUZAMOS ÉLETRAJZOK

Örsi Ferenc írása

el kell hagynia az országot, szülőhazáját. Bécsben, Moszkvában, Párizsban szolgálja az elnyomottak, a kizsákmányoltak, a dolgozók ügyét. Aztán a párt Magyarországra küldi. Letartóztatják. Csak a tömeges nemzetközi tiltakozás menti meg a haláltól. S amikor 1935-ben Horthy börtönéből kiszabadul — folytatja forradalmár munkáját.

Közben a kommunista szemléű magyar katonairodalom megalapozójává válik szép elbeszélései, harckat idező novellái révén. A politikusnak, a katonának jut ideje az írásra is.

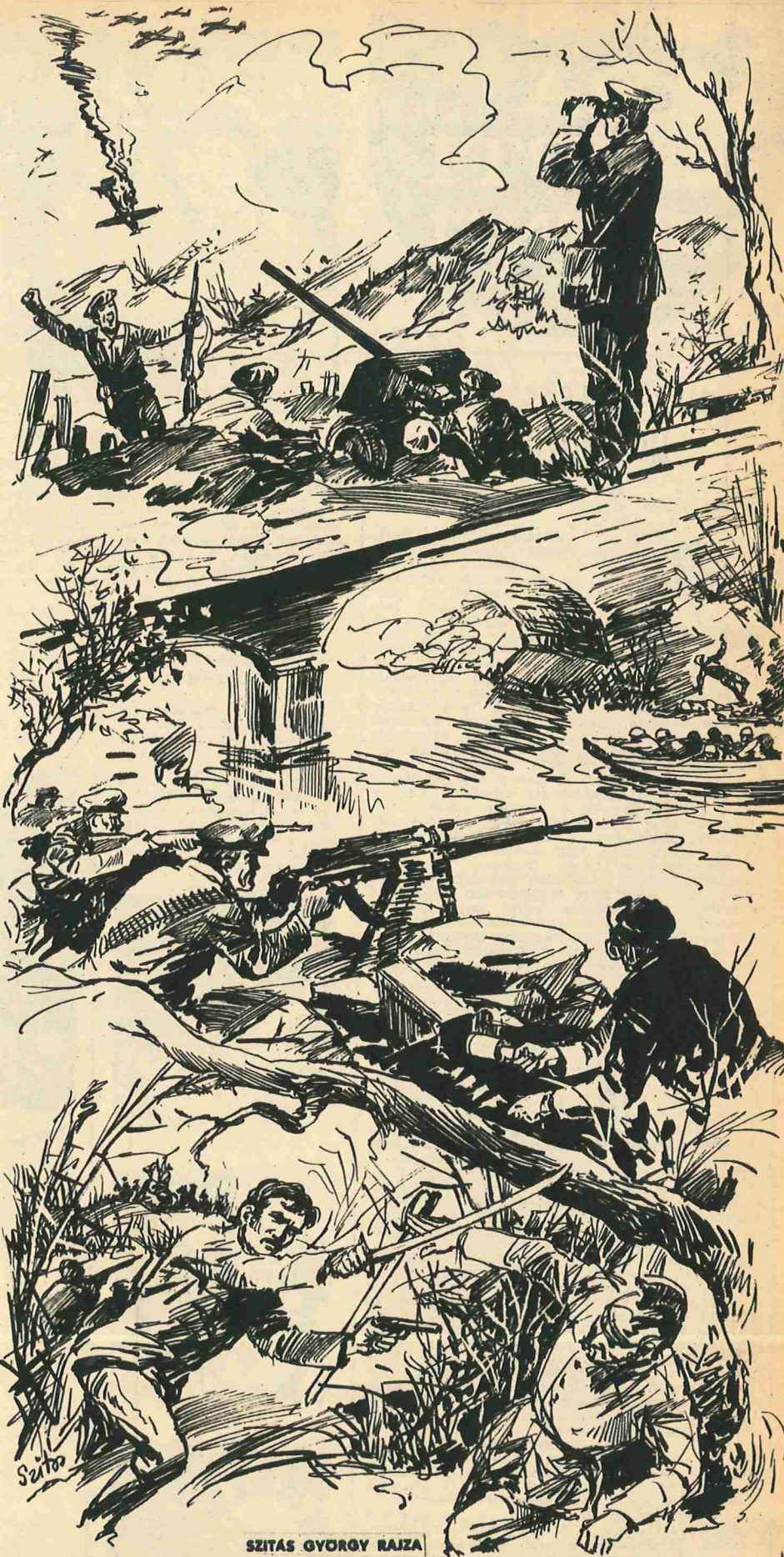
1938-ban halt meg az emigrációban. Nem érthette meg a felszabadulást.

nyomozáshoz. Csakhamar felfedezték Noszlopyék törekvését és lecsaptak rájuk.

Még ekkor is az általa jól ismert Dunántúlra tudott menekülni, ahol újabb szabadcsapatokat szervezett a zsarnokság ellen. De a túlerő győzött. Noszlopyt és társait elfogták, bebörtönözték. Most már jobban vigyáztak rájuk, már nem szökhettek meg.

A bíróság ítélete nem lehetett kétséges. Noszlopy Gáspárt, Sárközy Sándort, Jubál Károlyt, Nagy Albertet és Andrássy Károlyt halálra ítélték. 1853. március 3-án végezték ki ezeket a hazafiakat, Pesten.

Noszlopy Gáspár harmincegy éves volt akkor.

SZITAS GYORGY RAJZA

A PTI JELENTI

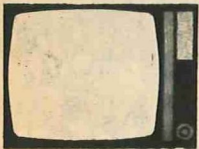
MIT HALLGASSUNK? MIT NÉZZÜNK?

Március 27— április 2-ig

Szerdán, március 27-én ismét jelentkezik a Diáktársisnya, a Kossuth hullámhosszán 16.05-kor. A csütörtöki műsorból felhívjuk a figyelmet az általános iskolák ötödik osztályosainak szóló

oros nyelvleckére, melynek témája: Ki tud többet Budapestről? (Kossuth 10.15) Ugyancsak az ötödikeseknek szól a Kossuthon 14.40-kor hallható történelmi társasjáték, mely a magyar munkásmozgalom kezdeti időszakát eleveníti fel, szintén csütörtöki. Pénteken a Játészunk együtt című ifjúsági műsor tartogat újabb érdekességeket (Kossuth 16.05). Szombaton Lendvay Kamillo műveiből énekel a Magyar Rádió és Televízió gyermekkórusa (Kossuth 8.49), a Petőfi rádióban pedig a „Nekem szülőházam” című országos honismereti vetélkedő első elődöntőjére kerül sor. A szerkesztő-játékvezető: Vajek Róbert (14.00). Egy további Petőfi-ajánlat szombatra: Vass Lajos 15.06-kor jelentkező Nótafaiskolája. A Szóljatok játszó, regülő! című, fiatalok számára meghirdetett színjátékszövevény újabb adására kerül sor vasárnap (Kossuth 10.03). Ugyanaznap közvetíti a rádió Zalaegerszegről a Magyarország–Bulgária válogatott labdarúgó-mérkőzést (Kossuth 14.55). Kedden Mlilovj Matosec Nem a farkas kopogtat című rádiójátékát sugározza a Kossuth 40 14.17-kor.

27-én, szerdán, ismét jelentkezik a Telesport turisztikai magazinja. A Papírsarkány változatos programot ígér: szó lesz arról, hogyan lett az ember, hol van a világ legkisebb vidám parkja, s hogyan tervezhetünk jelvényt?

28-án, csütörtöki a magyar népművészet jelenkoráról láthatunk filmet.

29-én, pénteken délelőtt megismétlik a Papírsarkányt. Délután újra látható a Dúdoló, amelyben ezúttal egy Debussy-dallammal ismerkedhetünk meg.

30-án, szombaton egy riportfilm a kukorica-termesztést mutatja be. A Nyelvi Figyelő a szóbeli viták legfontosabb szabályaira hívja fel a figyelmet. A Fabula új száma az Irodalom és a zene kapcsolatáról szól.

31-én, vasárnap délelőtt a Zsebtévé nyitja a szórakozások sorát. Ezt követi a Ki játszik ilyen?, majd Bernstein beszél a hangnemről, s végül az Odüsszeia ismétlése következik. Délután újabb futamot futnak a fiúgocok. A Telesport a magyar–bolgár labdarúgó-mérkőzésről tudósít. Az Ifjú Zenebarátok kórusa énekel, Ugrin Gábor vezetésével.

2-án, kedden a röplabda-sport kedvelőinek közvetít a tévé mérkőzést. Láthatunk egy dokumentumfilmet a Bács-Kiskun megyei folklórfesztivál eseményeiről. Jelentkezik a Játék a betűkkel is. Este, a dráma műfaj-történeti sorozatban Csehovról hallhatunk, s darabjainak részleteit láthatjuk. A 2. műsorban a III. Nemzetközi bábfesztivál legjobb szereplőit láthatjuk.

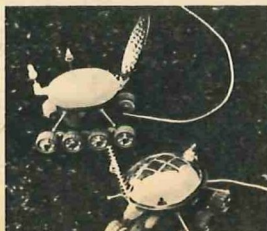

KATONÁK EGYMÁSKÖZT

Katonák — egymásközt! A Löwy Sándor úttörőházban, a szovjet hadsereg megalakulásának évfordulóján — februárban — érdekes ünnepségen vettek részt a debreceni pajtások. A városi, Kun Béla nevet viselő úttörőhonvédelmi zászlóalj tagjai szovjet s magyar katonákat láttak vendégül. A baráti találkozón a kis házigazdák nemcsak otthonukat, az úttörőházat mutatták be, de megismertkedtek a felnőtt katonaelet eseményeivel is.

A CSIPEGETŐ KAKASTÓL A HOLDJÁRÓIG

Évente több millió gyermekjáték kerül ki a minszki játékgyárból, amely egyike a Szovjetunió nyolcszáz hasonló üzemének. A legkisebbek számára felfújható gumijátékokat, állatfigurákat, népmesei alakokat, a nagyobbaknak mechanikai és elektromos játékokat készítenek. Fotó: APN

KI MIT GYÜJT?

Szolnoki Béla, a fővárosi Csata utcai iskola egyik őrsvezető-helyettese például régi pénzek után kutat. A legrégebb pénz 1765-ből való. Szülei, ismerősei, rokonai külföldi útjairól mindig hoztak valamilyen ritkaságot, a legnagyobb kincs mégis otthon volt. Ez derült ki, amikor egyszer édesanyja odaadta a padláskulcsot, hogy nézzen fent körül. Az ott talált sok régi pénz közül a Vörös Hadsereg Parancsnoksága által 1944-ben kiadott 1, 2 és 5 pengőök is előkerültek.

RAJZPÁLYÁZAT

Az UNICEF (az ENSZ gyermekalapja) nemzetközi gyermekrajzpályázatot hirdet. TI is részt vehettek ezen a pályázaton. Egy elbeszélést kell illusztrálni. A szövegét a megyei és járási úttörőelnökségektől kaphatjátok meg. Ugyanott adnak felvilágosítást a pályázat feltételeiről is (mi a határidő és hová kell beküldeni stb.).

KISDOBOS KARNEVÁL — PALACSINTAEVÉS

A budapesti Harmat utcai iskola I. b osztálya farsangi karnevált rendezett. Ami ilyenkor természetesen, a rendezvény megszervezését és lebonyolítását még a papák, a mamák és nem a leendő kisdobosok végezték. Volt jelmezes verseny, bál, süti, málna és traubi, de a palacsintaevő versenyt egy rendkívül műsorszám is követte: „versenyezzenek palacsintaevésben apukák is!”. A javaslatot órlási éljenzés követte és mit tehettek a papák? Nekiestek a tányérra rakott palacsintának kés-villa nélkül.

BÉKÉS MEGYEI PÁLYÁZATOK

Ez év október 30-án lesz harminc éve, hogy a szovjet hadsereg felszabadította Békéscsabát. Az évforduló méltó megünneplésére az úttörők is készülődnek egész Békés megyében. A Békéscsabai Ifjúsági és Úttörőház a megyei úttörő-előkelésével és más szervezetekkel fotó-pályázatot, kórusok közötti versenyt és képzőművész pályázatot hirdetett meg a gyerekek körében.

ISKOLARÁDIO TATABÁNYÁN

Tatabánya vezetőivel, sportolókcal, világbárákkal és színészekkel is készítenek riportokat Iskolarádiójuk számára a Tatabánya-kertvárosi II. számú általános iskola riporterei. A gyerekek a könyvesboltokat is felkeresik és a rádión keresztül bemutatják az új könyveket és hanglemezeket. Rendszeresen meglátogatják az üzemeiket, megszólaltatják dolgozóikat, bemutatják a városi gyermekklubokat, ismeretik a művelődési intézmények gyermekprogramját. A „Ti kérdezték, mi válaszolunk” rovatban a riporterek társalk kérdéseire keresik a választ a legilletékesebbek megszólaltatásával. A tervek szerint a jövőben Tatabánya összes iskolájában megkezdí működését az iskolarádió.

JELMEZBÁL SÁRBOGÁRDON

A már hagyományos farsangi bálon szórakozott nemrég a sárbogárdi III. sz. általános iskola úttörő-csapata. A karneválon földgömb, gólya, tyúkanyó, Rózsa Sándor és még igen sok más, közel ötven jelmezes vonult fel. A bál zenét a helyi honvédség kiskatonái szolgáltatották. A mulatság bevételezt az úttörőcsapat kirándulásra fordítja.

ÚTTÖRŐ HÍRADÁSTECHNIKUSOK

Budapestről kaptuk a hírt. A Kevéház utcai iskolában működő híradástechnikai szakkör tagjai, Lukánovics Ferenc, Kocsis György, Grevenka József, az audiovizuális eszközök szerelését is megtanulják.

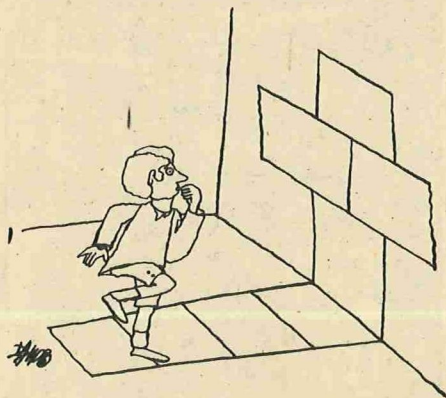
PLAKÁT AZ ISKOLÁBAN

Plakátkiállítás nyílt a fővárosi, Gömb utcai általános iskolában. A kiállítás szervezője, Nagy Nándor tanár úr az úttörők által gyűjtött plakátokat műfajuk szerint csoportosította. A politikai, kereskedelmi, képzőművészeti és filmtörténeti plakátokból álló, több mint száz darabos gyűjtemény összeállítását az Offset Nyomda és a MOKÉP Vállalat is segítette.

Ezenkívül az úttörőcsapatban többen plakátok tervezésére is vállalkoztak. E tervek közül válogatják ki azt a rajzot, amelyet a csapat a beföldi és külföldi levelekkel s a nyári táborban levelezőlapként fog felhasználni.

KARIKATURISTÁNK KIÁLLÍTÁSA

Hosszú idő óta dolgozik lapunknak Dallos Jenő karikaturista, a Ludas Matyi munkatársa. A már több nemzetközi díjat nyert fiatal karikaturistának nemrég első, önálló kiállítása nyílt meg a Pesterzsébeti Múzeumban. A kiállítás megnyitóján készült felvételünkön: Mikos György humorista, Dallos Jenő és az Újságröszövetség képviselője, Gyáros László.

ÉVFORDULÓK

Az ENSZ XX. közgyűlésén a faji megkülönböztetés elleni nemzetközi küzdelem napjává nyilvánították március 21-ét, annak a véres rendőrsortűznek az emlékére, amely 1960 márciusában dördült el a dél-afrikai Sharpeville-ben és hatvankilenc tünnetű afrikai életét oltotta ki.

Harminc évvel ezelőtt, március 22-én törték ki a sátorlajújhelyi börtön kommunista letartóztatottjai. Az elfogott magyar, szerb, román és ukrán kommunisták egy részét a helyszínen agyonlőtték, a többieket rögtönítélő bíróság ítélte halálra és végeztette ki.

Londonban

Angliában négy évenként csattanna egy jobbról-balról megörökített, részletesen leírt, hivatalos kézcsók. A parlamenti választások mindenkor győztese ugyanis a hagyományaihoz konokul ragaszkodó országban ily módon mond köszönetet a királynőnek a kormányalakítási megbízásért. Cserében négy esztendőn keresztül írhatja a királynő trónbeszédeit, és dönthet külpolitikáról, belpolitikáról, hogy aztán — ideje lejárván — ismét a választók elé álljon az újabb kézcsók reményében...

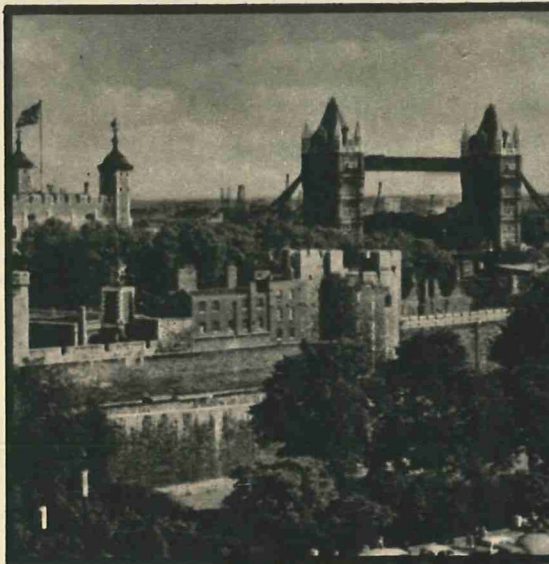
A választások Angliában

Annak a Konzervatív Pártnak, amely 1970-ben döntő többséget aratott a választásokon a rivális Munkáspárt felett, múlt év őszén alaposan megszapordtak a gondjai. Bár annak idején a választási csatában az árak megfékezését ígérték; három év alatt csupán az élelmiszerárak 53 százalékkal emelkedtek. Különösen súlyossá vált a helyzet a szénbányászok körében. Helyzetük javítása érdekében sztrájkot kezdtek. Mindez egybeesett az olajválsággal, amit a Heath kormány éppen-séggel a széntermelés fokozásával kívánt megoldani.

A Konzervatív Párt ebben a helyzetben határozta el, hogy idő előtt kírja a választásokat. A konzervatív vezérek úgy gondolták, hogy a súlyos gazdasági helyzet miatti felelősséget a szénbányászokra hárítják, s így óriási többséget szerezhetnek a választásokon. Csakhogy a Heath-ék elszámították magukat. Nem sikerült többséget szerezniük. Ehhez arra lett volna szükség, hogy 318 mandátumot szerezzenek a parlamentben, viszont mindössze 296 képviselőjüket választották meg, miközben a Munkáspárt 287-ről 301-re növelte mandátumait.

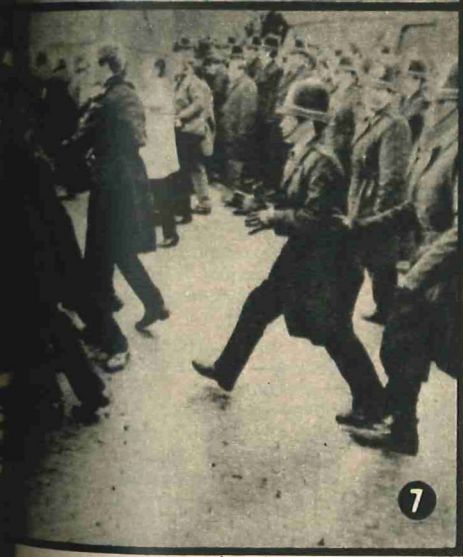
Heath-t ennek ellenére is a királynőhöz kérték. Ekkor csattant el az első kézcsók. A vitorlázó-bajnok (Ez Heath hobbyja!) napokig kísérletezett. De hiába. Ekkor Wilson munkáspárti vezért invitálták a Buckingham palotába, kormányalakítási megbízatással — kézcsókra.

Wilson nem először áll angol kormány élén. Bukását annak köszönhetette,

1. A Tower és a Tower-híd, a középkori angol építkezés remekei
2. A Hyde-park egyik részlete, egy „forgalommentes” napon
3. A választás győztese, Harold Wilson munkáspárti miniszterelnök
4. Bizakodó brit bányászok a nagy és győzelmes sztrájk hónapjaiban
5. Gyertyafény mellett folyt az árusítás az üzletekben a komor téli hónapokban

LAPUNK FŐSZERKESZTŐJE, VASVÁRI FERENC A VÁLASZTÁSOK ELŐTT JÁRT ANGLIÁBAN. ÚTIJEGYZETEINEK ELSŐ RÉSZÉT KÖZÖLJÜK

6. Szabadtéri tárlat a park kerítésénél reprodukciókból, másolatokból, de van eredeti is. Mindig akad érdekfeszítő, bámszokódó

8. A híres Westminster-székesegyház

7. Tüntetések és rendőr rohamok

hogy — mint akkori utódja, jelenlegi elődje esetében is — az árak emelkedtek, a gazdasági helyzet romlott. S ez is arra utal, hogy tulajdonképpen nem volt, s sincs lényeges különbség a két párt között.

Wilson persze nem fukarkodik az ígéretekkel. De sokan idézik azt a megálgapítást, amit közvetlenül a választások előtt fogalmazott meg az Observer című

angol lap: „Bármelyik párt kerül is hatalomra Angliában, első dolga lesz, hogy haladéktalanul elfelejtse, amit a választási kampány alatt ígért”.

A múlt

Természetesen nem a fantasztikus regények és ábrándok időgépén utaztam a múlt év végén Anglia fő-

városába. Mégis úgy tűnt, mintha az ott töltött tíz nap alatt évszázadokat jártam volna be. Ebben a hatalmas ősi városban bizarr módon keveredtek a középkor shakespearei emlékei a mai legmodernebb technikával, életformával. A sok száz éves patinás falak mögött jövőt vallató tudományos központok készülnek már a huszonegyedik századra. A City-ben a banknegyed jellegzetesen komor épülettömbjeiben napról napra milliárdok sorsa felől döntenek, és miközben gépesített háztartások, szupermarketek meglehetősen drága, de óriási választékú árutömege valóban huszadik századbeli módon minden igényt kielégítenek — már aki meg tudja fizetni —, sok százéves szokások, hagyományok szerint él a

sokmillió London legtöbb polgára.

A városba érkező — természetesen először ezzel, az épületekben, külsőségekben, történelmi emlékekben, szobrokban, híres-nevezetes múzeumokban, palotákban kifejezésre jutó múlttal találkozunk. Londonban okvetlenül meg kell nézni a British múzeumot — határoztam el már az útiterv kidolgozása közben. Aztán kiderült, hogy ez a múzeum tulajdonképpen sok-sok hatalmas palotából áll. A múzeumoknak különben is külön városrészek van az angol fővárosban. A parlament, ahol a véres küzdelmes angol történelem nagy fordulatai lezajlottak, szintén egynapos program lehetne. A Westminsteri apátság — a nagy királyok temetkezési helye külön tanulmányt érdemelne, annyira minden mástól eltérő módon őrzi Anglia érdemdús és gonosz királyainak emlékét. Aztán a Big Ben híres toronyórája, Trafalgar tér, a híres Piccadilly Circus, a Hyde park, a patinás, híres Temze-hidak, a High Gate temető, ahol Marx sírmlékét gondozza a hálás utókor, mind megannyi jele annak, hogy London, a mai modern London a múlt városa maradt.

A jelen

— Szerencséd van, hogy éppen karácsony előtt érkezél Londonba — mondták Angliában járt ismerőseim. Náluk tulajdonképpen karácsonykor ünneplik meg az újévet is. Ilyenkor csodálatos fényárban úsznak az utcák, ragyogó kirakatok, milliányi vásárló özönlí el az üzleteket, lépten nyomon vidám-daloló, táncoló csoportokkal találkozunk az ember. Alkalmi zenekarok, vidám nóta, táncoló, jellegzetes társasjátékokat játszó gyerekek és idősebb diákcsoportok víg

IDŐ-
GÉPEN

Londonban

forrataga, valósággal kedvet csinál az embernek, hogy közéjük álljon. Így ajánlották be nekem a karácsonyra készülő Londont és valószínűleg ilyen is volt korábban. Az 1973-as Angliai karácsonyra erősen rányomta komor bélyegét, az energiaválság. A máskor fényárban úszó, színes, villogó fényreklámok, sötétén ásitottak, az üzletházak oldalán. A kirakatok többségében egyáltalán nem égtek a lámpák, vagy csak mutatóban egy-kettő. Semmi ötlet, dísz, csillogás. Olyannyira semmi, hogy például az Oxford Street-en a legnagyobb, kb. tíz kilométer hosszú bevásárló utcájában levő hatalmas áruházak legtöbbjében esténként gyertyával világítottak. Ha más mondaná, magam sem hinném, de valóban így volt és ez a sötétség eléggé barátságatlanná tette a nagy kiterjedésű város, amúgy is komor és egysíkú utcáit. A Hyde park felső végén, a Bayswater Road mentén laktam egy kis penzióban. A híres park, ahol tényleg tiszteletben tartják az ősi szokást és még ma is bárki szabadon szónokolhat, és bárki bármit elmondhat — ha van aki meghallgatja —, amúgy is sötét, de mivel maga a kerítés mentén haladó főútvonalon is csak minden harmadik lámpa égett, az is csökkentett fényvel, bizony szaporáztam a lépteimet esténként, amikor egy találkozásról, vagy színházi előadásról hazafelé igyekeztem. Energiaválság. Tudja isten, már akkor — decemberben — is sokan állították, hogy tulajdonképpen a nyersanyaghiány, csak egyik, bár igen fontos és szembetűnő jelensége a szigetországot kínzó, bár egyre súlyosabb gazdasági válságnak. Az árak, állandó emelkedésével, a bérek futólagos kiigazítása egyre kevésbé tud lépést tartani. Öt év alatt a fogyasztási árak 43%-kal emelkedtek. Különösen a bányászok bérhelyzete romlott az elmúlt években. Bérköveteléseiket azonban nem vették figyelembe, sőt a sötét utcákért, a hideg fűtetlen lakásokért őket

Bányászok bejárata. Ma már ismét népes (balra) Hagyományos, ünnepi díszfelvonulás (lent)

Rodin híres műve: A Calais-i polgárok

akarták a felelőssé tenni, mondván, azért nincs villany, tüzelőanyag, mert a bányászok sztrájkolnak. Pedig decemberben még csak arról volt szó, hogy az addigi bérekért nem vállalnak túlórázást. A háromhónapos vita végén háromszáz bányában, száznyolcvanezer bányász szavazta meg a sztrájkot. A kormány a háromnapos munkahét bevezetésével válaszolt, hogy a közvéleményt még inkább a bányászok ellen hangolja. Ennek következtében ugrásszerűen megnőtt a munkanélküliség. Jelenleg hatszázharminchatezer állandó, és több mint másfél millió részleges munkanélküli él Angliában. A munkaidő csökkentés miatt természetesen meglassult a termelés is, az iparban 30, a szénbányászatban 40%-kal. Úgy tűnik, hogy a február végi választások semmit sem oldottak meg, Anglia továbbra is szembenéz modern történelme egyik legválságosabb időszakával.

Az élet persze azért — ha bizonyos tekintetben le is lassult, komorabb lett, mégis csak megy a maga útján. London — a világ- város — ezer színű arcával, óriási forgalmával, felejtethetetlen látványláiival, így is, félmillióban is óriási élményt nyújt az odalátogatóknak. Nagyon sok a furcsaság, az érdekes ember, szokás ebben a városban.

(Folytatása az április 10-i számunkban)

Szépen szóló

HEGEDŰ

Dombi elmondta Gesztesinek, hogy mit hallott Gézától. Rövidesen együtt volt az egész órs. Fátyol Jancsi sűrű könnyeket potyogtatott. Senki sem hitte el, hogy ő lopta volna el a hegedűt. Hogyan merészkedett volna be Gézáékhoz, mikor még egyszer sem járt ott.

— Járjunk a dolog végére! — rendelkezett Gesztesi. — Az utolsó tanítási óra után együtt megyünk el Fátyoléhoz. Kőhegyit is magunkkal viszzük.

A könnyeivel küszködő Jancsi mutatta nekik az utat a városvégi egyszobakonyhás kis épületig. Senki sem volt otthon. Jancsi özvegy édesanyja az egyik szövetkezetben dolgozott.

A fiúk figyelmesen járták végig az egyszerű kis szobát; konyhát, az üresen ásitózó éléskamrát. Bekukkantottak a szekrénybe, a komód fiókjába, még a szemetes ládába is. Aztán felmászta a padlásra és ott felforgattak mindent. De a szépen szóló hegedűt sehol sem találták.

Kőhegyi egyre idegesebb lett. Kínosan harapálta a szája szélét. A homloka is gyöngyözni kezdett. Hol a hegedű? Hol van? Úgy beszélt meg azzal a cigánygyerekekkel, hogy észrevétlenül becsempésszi Fátyolék lakásába. Mégegyszer bement a lakásba és valószínű csatatérrel hagyott maga után. De a hegedűt ő sem találta — sehol.

Kirohant és rákiáltott Fátyolra:

— Keresd elő sürgősen! Mit baj nem lesz belőle! Lesütötte a szemét. Reszketve kutatott a zsebkendője után, hogy kicsordul-e könnyeit eltüntesse. Kétségbeesetten tekintett a többiekre:

— Mit néztek úgy rám! — mondta. — A hegedű nincs sehol. Lehet, hogy nem ő... lopta el. Akkor egy másik cigány. Értsétek meg: cigány a tettes! Cigány! — és köszönés nélkül futott el.

Mindegyik szempár az órsvezetőt kereste. A tanácsát várták, hogy mitévők legyenek.

Gesztesi lemondóan legyintett.

— Amit főzött, egye meg! — mondta és elindult hazára.

Fátyol Jancsi nyugtalanul aludt éjjel. Folyton-folyvást az járt az eszébe, hogy kinek a kezébe kerülhetett a szépen szóló hegedű. Ki lehet az, aki fol-

tot ejtett a cigánybecsületen? Elhatározta, hogy utána jár a dolognak.

Délután elindult a telepen. Fülelt, hogy honnét hallatszik ki hegedűszó. Az egyik kis ház előtt gyerekkupacot talált. Amulva néztek valamit. A kíváncsiság Jancsit is közéjük vitte. Befurakodott a kupac közepébe. „Nézz ide! Ilyet még te sem láttál!” — mondta neki egyikük. Jancsi tekintete egyszeriben megakadt a csodálatos ezüstceruzán. A lélegzete is elállt abban a pillanatban. Kimeresztette a szemét, mert a ceruza felső részén a kicifrázott szorító nagyon ismerősnek tűnt. Valahol, valamikor már látta ezt. Egy fazonzsebben. De hol? Kavarogtak a gondolatai. És akkor... hirtelen megvilágosodott előtte minden. Amikor ott kint, a vén tollgyánál, ahol az arculsapást kapta. Igen, igen. Kőhegyi fazonzsebében látta ezt a cifra ceruzaszorítót.

Föltéklintett. Kolompár Jóska állt előtte.

— Jóska! Kolompár Jóska, honnét vetted ezt a ceruzát? — nézett rá összevont szemöldökkel.

A surbankó cigányfiú elnevette magát.

— Loptam! — jelentette ki szemrebbenés nélkül.

Fátyol Jancsiban egyszeriben megezdült a vér. Úgy érezte, hogy a világ minden ereje az izmaiba költözött. Ha a szükség úgy kívánja, még a birkózásra is készen áll.

— Nem szégyelled magad! — kiáltott Kolompár-ra. — Elloptad?

— El hát! Na és akkor mi van? — vigyorgott huncutul a nagy fiú.

— Akkor biztosan a hegedű is nálad van!

— Miféle hegedű?

— Kőhegyi szépen szóló hegedűje.

— Nálam hát!

— Add vissza azonnal!

— Olyan nincs! Nem is volt! — mondta tréfásan Kolompár Jóska, fityiszt mutatva Fátyol Jancsinak.

Majd fölényes tekintettel hátat fordított és elballagott.

Jancsi még aznap délután elfutott Gesztesi Ferihez. Elmondta, hogy a hegedű valóban tolvaj kezébe került. Egy csavargó cigányba. „Fogjunk össze — javasolta —, és ha máshogy nem megy, hát erőszakkal vegyük vissza Kolompártól.

Az órsvezető azonnal riadóztatta az órsöt. Negyedóra alatt mind a nyolcan

együtt voltak. Egyikük, másikkal bunyószerzámot is hozott magával, mivel a riadóparancsban az állt, hogy harcra, verekedésre is számítani lehet. Sürgettek az órsvezetőt, hogy ne késlekedjenek, hirtelen lépjenek meg a csavargó cigánygyereket.

Egyedül Kőhegyi viselkedett egy kissé furcsán. Úgy látták a többiek, mint ha nem örülne a tolvaj leleplezésének.

Alkonyodott már, amikor Kolompárékhöz értek. Az útközben megbeszélte taktika szerint előbb Fátyol ment oda Jóskaéhoz. A többiek elhúzódtak a ház mögé.

— Kolompár, ha nem adod ide szépszóra a hegedűt — kiáltott Jancsi a félhomályos udvaron döngő nagy fiúra —, akkor erőszakkal vesszük el!

Jóskát meglepte az erélyes hang, de mindjárt nevetésre okarta fogni a dolgot. Ekkor azonban előugrottak Gesztesiék és olyan szoros gyűrűbe fogták, hogy a vér is megállt az ereiben. Különösen, amikor meglátta a zsekből előkerülő bunyószerzámokat.

Fátyol Jancsi ismét rákiáltott:

— Adod vagy nem adod?

Jóska szemrehányóan nézett Jancsira.

— Mit vacakolsz Fátyol?! — mondta neki komoly hangon. — Tudod nagyon jól, hogy nem vagyok én tolvaj. — És lenézően mérte végig Kőhegyit. — Csak ezt az úrfi akartam megleckéztetni, hogy máskor ne legyen kedve befektíteni a cigányt. Hallgassatok ide, elmesélem az igazságot.

És elmondta: hogyan akarta rábírní Kőhegyi, hogy a hegedűt csempéssze be Fátyolék lakásába. Ezért kapta ajándékba a világszép ezüstceruzát.

Beszaladt a házba, kihozta a hegedűt meg a ceruzát és átadta a gazdájának. Kőhegyi lehajtott fejjel állt ott. Legszívesebben el-süllyedt volna szégyenében. Az órs tagjai megvetőleg néztek rá. A szónál a hallgatás többet mondott. Felért a legnagyobb órsi büntetéssel. Patákokban folyt a szemből a könny. Állt, állt és egyszerre csak azt vette észre, hogy senki sincs már mellette. Elindult volna, de akkor észrevette, hogy a vén Kolompárné fejleje tart.

— Így nem les ám nagy-nagy hegedűművés az úrficskából! — mondta neki és visszament a házba. Ő pedig elindult. Minden lépésnél úgy érezte, hogy végtelen nagy terhet cipel magával.

Az elkövetkező napokban, hetekben az órs tagjai közül senki sem szólt hozzá. Az összejöveteleken sem vehetett részt. Azt mondták Gesztesiék, hogy majd meglátják: visszaveszik-e vagy sem. Gézáék volt ideje gondolkodni, boncolgatni cselekedetét. Lassan rájött, hogy valóban csúf cselekedet volt az, amit tett. Kimondhatatlanul szégyelte magát. Egyre fájóbbnak érezte a magányt. Nagyon hiányzott már az órs, a barátok és a vén tölgyfa.

Elövette hegedűjét, a szépen szóló hangszert, amely elválasztotta a társaitól. Dehát nem a hegedűt kell érte okolni. Elhatározta, hogy bocsánatot kér a fiúktól, és különösen Fátyol Jancsitól. Ha egyszer majd visszaveszik az órsbe, elviszi az összejövetelre a hegedűt és odaajta, hogy játsszon valami szépet.

— Vége —

A kutya az ember leg-hűségesebb barátja" — mondja a szólás és ebben nem is kételkedik senki. Tudjuk róla még, hogy jó házőrző, vadász, rendőr, vakvezető, életmentő, és hogy a macskát, azt ősidők óta gyűlöli. A kis kutya édes, a nagyobb játékos, a nagy kutya pedig utolérhetetlenül csodálatos!

— Gyertek el szerda délután fél háromra a zöldséges elé — mondtam egy budapesti lakótelepen egy komondort sétáltató fiúnak, aztán hozzátettem —, szólj a többi kutyásoknak is, beszélgetni szeretnék veletek és készítenénk néhány fotót is...

Azóta számontartott kutya-barát lettem a telepen, aki szívesen meghallgat minden „kutyámmal” kapcsolatos történetet. A hír tehát szárnyra-kelt és a megbeszélrt helyen elkezdődött a társalgás.

— Az én kutyámnak semmi különös tulajdonsága sincs — panaszkodott szomorúan egy

ÉN ÉS A KUTYÁM

kis első lány —, csak annyi, hogy én nagyon szeretem...

A mindennapi állat egy zsemlebarna, „földszintes” tacskó volt, „aki” nem akart leszállni gazdája öléből, mert sok volt az idegen kutya.

Viki tizenegy hónapos boxer. Simon Andris a gazdi, sóhajtással kezdi elbeszélését:

— Hát bizony Viki drága kutya. Dupla költségbe került: először kifizettük az árát, aztán a bunda árát. Viki ugyanis fázott az előszobában, így lekasztott a fogasról egy irhabundát, szép apró darabokra tépte és vackot csinált belőle. Alig tudtam megmenteni a számítéztéstől!

Takács Ida tacsija viszont megérdemelne egy pedagógiai bizonyítványt:

— Én, amíg a tacskót meg nem kaptam, olyan rendetlen voltam, hogy anyáék örökké szidták. De jött a tacsija és amit szanaszét hagytam, ellopta és széttépte.

Viki kétéves magyar vizsla. Erős, okos állat. Hollósy Jancsi büszkén meséli:

— Ha megyek haza, már

megismeri a lépéseimet, ugrik a fogashoz, lekasztja a porrázt, és amire kinyitom az ajtót, már ott turbékol az ajtóban, szájában tartva a porrázt. Én ledobom a táskát és meggyünk sétálni. Van egy sirálygalambom is. Beszáll az ablakon, odatotyog a kutyához, Vili pedig végignyalogatja nagy lapátnyelvével, de a galambhoz senki nem nyúlhat rajta kívül, még nekem is nehezen tűri meg, hogy megismogassam. A tisztálkodás kérdésében is hajthatatlan. Ha fürdetni akarom, morog, csahol, végül előrángatja a porszivót. Ha beindítom a motort, úgy tartja a porszivó keféje elé a pofáját, mintha botorválnokozna.

Csucusz óriás fehér komondor, az iskola kutyája. Ezer gyereket ismer, ezer pajtása van. Tornaórán a sor végén fut és ha elküldik, megsértődik. Kiengesztelni aztán csak egy-egy feketekávába mártott makkacukorral tudja őt a tanár. Hiába, a feketekává szennvedélyének a Csucusz konok-sága sem állhat ellen!

Bezzeg, ha Zomborszki Zoli pulijáról, a Bezzegről állítaná valaki, hogy lekenyerezhető, az nagyot tévedne! Bezzeg úgy döntött, hogy a gazdi többet az ő jelenlétében nem focizhat. Ennek pedig az a története, hogy a puli is kergette a bőrlabdát mindaddig, amíg egyszer Zoli „gyertyát” nem rúgott, amit éppen a Bezzeg akart fejfel lekezelni. Aztán elkezdett forogni a világ, az óriás fejestől a „játékos” elszédült. Azóta nincs foci, vagy csak addig van, amíg Bezzeg elkapja és széttépi.

Ha már a sors jó orrot, kiűnő szaglást adott egy kutyának, senki sem sértődhet meg azon, hogy Sztrókai Ervin németjuhász kutyája bizonyos „illatokat” nem tud elviselni. Ha a fiú tornaóra után hazajön, táskáját, amelyben az illatos tornacipő lapul, kénytelen kiüríteni a szeneskamrában, mert Leó nem tűri meg a lakásban a tornacipőt, széttépi, mint az előző négyet.

Találkoztam muzikális kutyákkal is. Alex, Urbán Tibi magyar vizslája leül a rádió

**Okos
és játékos,
hüségos és szép,
nem csoda, hiszen
az én kutyám!**

elé, és ha tetszik a zene, vele vonyít.

Gáspár Marianna egyéves tigrisboxer kutyája, a Lédi, viszont zenekritikusnak csapott fel. Ha tetszik a másor, a rádió előtt szundikál, ha esztétikai érzékét bántja, feláll, odamegy a konnektorhoz és kirántja belőle a villásdugót.

Terényi Kati Füles nevű tascsó kutyája, mindennél jobban szereti a vereshagymát, Debreceni Zoli spanielje: Iván viszont belátta, hogy az étkezésnél egy kutyának sem szabad malac módra lefetyelnie a levest, ezért evés előtt előszedi a befőttkötöző gumit, odaviszi Zolihoz, hogy hatalmas füleit kösse vele kontyba, nehogy beelégjenek a levesbe.

Hát, ilyenek ezek a kutyák! Kedvesek, szeretetreméltóak, jó barátok, pedig azokról a tulajdonságaikról, amelyeket a kutyaiskolákban tanulnak, nem is beszélünk.

GEBRI ANTAL

Fotó: WAGNER MARGIT

Szörnyű nap volt...

Valami homályos, megmagyarázhatatlan szorongással ébredtem. Egy szempillantás alatt olyan éber lettem, mint egy tapasztalt óé, holott máskor úgy kell kiborítani az agyból, és sokszor még akkor is tovább alszom a padlón.

— Ugye alaposan elaludtam? — kérdeztem reménykedve a hozzátartozóimat. — Biztosan megint elkések az iskolából!...

— Hömödhöm — motyogták a hozzátartozóim, és az álmot dörgölték a szemükből. — Mi az, te már fent vagy? Biztosan rossz a lelkismereted!... Hiszen még hat óra sincs!...

Tessék! Riadalmam jogos volt. Hogy én ébredjek fel elsőnek, ijedemre még nem volt példa. Intő jel! Szorongásom nyugtalanságá fokozódott. Vajon mi vár még rám ezen a napon...?

...Amikor befordultam a sarikon, megnyugodtam kissé. Tudniillik a pimasz Kikindaiba botlottam, akivel már jó-néhányszor önfelédten végigpofozkodtuk az utat. Nincs tehát semmi baj, ez a nap is olyan lesz, mint a többi!

Felszabadult, mámoros lélekkel meglendítettem a kezem, hogy fűtőőn vágjam, és ezzel mintegy felvázoljam ma reggeli vitánk témáját, amikor rettenetes dolog történt.

— Nézd, Blága — mondta szelíden a pimasz Kikindai, és elhajolt az útszél felé. — Tulajdonképpen mi a fenének ci-vódunk már hónapok óta? Megúntam. Legyünk inkább jó-barátok ezentúl...!

Hát lehet így verekedni?!

— Jó, nem bánom! — makogtam gyámoltalanul, és ahogy ott baktattunk egymás mellett, belülről szép lassan zúzmarrás lettem. Most már bizonyos, hogy valami megváltozott a világban, a mai nap, nem közönséges nap. Jó, de mi jöhet még...?

...Amikor a Fazekas kihívott történelemből, még egyszer visszanyertem a magabiztosságomat. Ha ugyanis azt mondom, hogy egy magánhangzó sem tudtam az anyagból, akkor még mindig egy hitvány, kérkedő fráter vagyok. Halló! Minden visszazökken hát a maga kerékvágásába! A fű újra zöld lesz, a folyók megint lefele folynak, és megint reg-pint valami díszlet és igyekezem okosan nézni. A Fazekas rövid tünődés után betírja a fát... igen, még van remény, ez a nap is lehet még közönséges nap...!

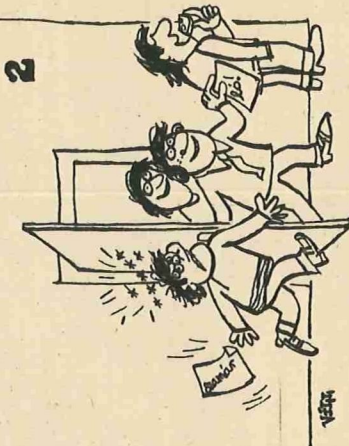
Es akkor a fejem búbjától a sarkamig végigszaladt a hátamon a hideg. A Fazekas ugyanis rövid tünődés után így szólt:

— Nézze, Blága, magának már van két egyese, viszont én is ember vagyok valahol. Tehát nem trók most be semmit, vegyük úgy, hogy ma nem is találkoztunk. De legközelebb aztán nincs pardon! Most pedig menjen szépen a helyére, Blága.

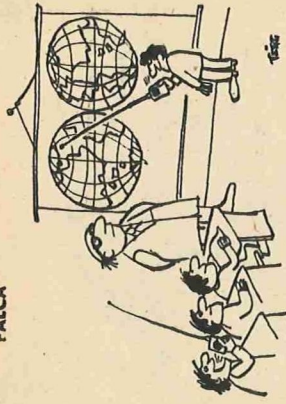
Úveges tekintettel roskadtam a padba. Mi ez...? Hát senki sem látja, hogy katasztrófa közeleg? A Föld elhagyta a pályáját, a Fazekas nem írta be a fát... Jóságos ég, vajon hány percünk van még...?

...Azon már nem is csodálkoztam, hogy amikor estefelé hazavetődtem, apu hihetetlenül széles mosollyal fogadott.

SZABÁLYTALAN ELOZÉS

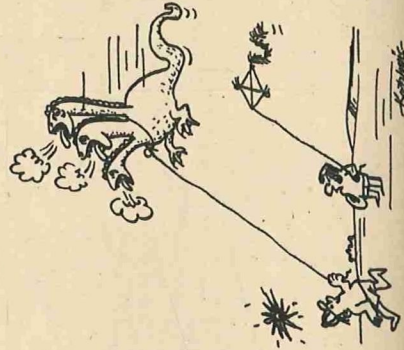
MODERN MUTATÓ PÁLCA

Április

A KULONC

HAT EZ HOGY VANI?

— Láttalak délután a pályán! — harsogta. — Volt né-
hány egészen elfogadható mozdulatod. Csak persze lassu
vagy egy kissé, nem ártana többet lejárni...!
— Izé — mondtam teljesen magamba roskadva, mert
láttam, hogy ebből már nem lesz egy mákszemnyi szidás
sem. — Szóval az a helyzet, hogy a skárptim teljesen szét-
ment... tudnillik az a vandál Kolonits...

— Persze, hogy szétment! — harsogott tovább apu. —
Régi vacak volt már, éppen ki akartam hajigálni a fészkes...
Hánem idenezz! Ezt ma vettem, és megadtam magam a sorsnak.

Teljesen elgyengültem, és megadtam magam a sorsnak.
Egy pár vadonatúj focicsuka hevert az orrom előtt...! Csak
azt sajnáltam, hogy már nem lesz alkalmam kipróbálni. Mert
arról meg voltam győződve, hogy holnap már nem kel fel a
Nap...

... És akkor hirtelen mindent megértettem! A természet
rendje szempillantás alatt helyreállt, a jeges sejtelmét gö-
zölgve váltak semmivé. A napár aprítás I-ét mutatott. Há
persze, hogy miáden a feje tetejére állt ezen a napon...!

Igazán azonban csak másnap nyugodtam meg. Reggel,
ahogy kissé megkésve rohantam a suliba, a sarikon a pimasz
Kikindaiba botlottam. Újdonsült barátomba. Gondoltam,
megosztom vele az örömet, és elmesélem neki, milyen ládérc-
nyomástól szabadultam éppen — de szó nélkül fültövön vá-
gott, és valami olyasmit mondott, hogy meggondolta a dol-
got, barátkozzon velem az a csüggedt tekintetű püposteve.
Visszakézéből vágtam szájon, és közben dalolt a lelkem.
Hahóhó!

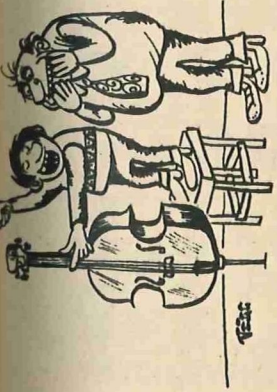
CSER GÁBOR

A világ rendje helyreállt...!

ENDRÓDI ISTVÁN RAJZA

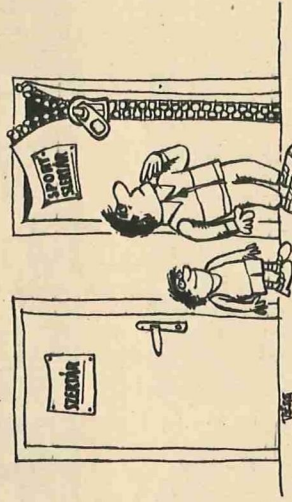
ZENÉT TANUL A GYEREK

TÓCSA

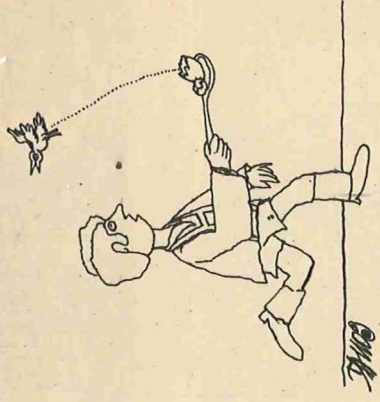
— Kicsit beütöm a pedlőbe, akkor nem kell tartani

SPORTSZENŐ ZÁR

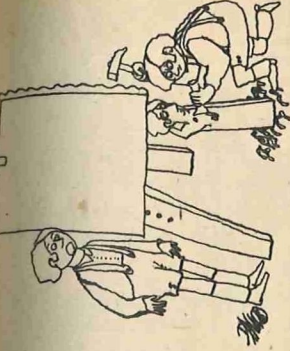
TÓCSA

TOJÁSVIVÓ VERSENY

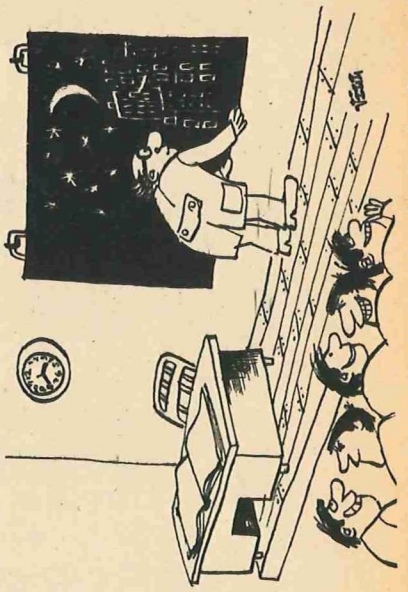
TÓCSA

A NAGY KÉPZŐMŰVÉS

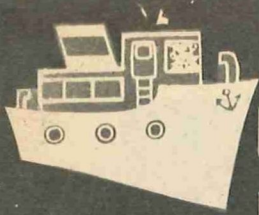
TÓCSA

EZT BEUGRATTUK

TÓCSA

FOLDES VILMOS
DALLOS JENŐ
ÉS KESZTYVOS FERENC
RAJZAI

HAJÓZNI MINDÍG KELL!

Segítsd elő te is munkáddal ezt az ókorból származó, de még ma is minden ország számára fontos jelszót. Tanulni, dolgozni gyertek a

MAHART HAJÓJAVÍTÓ UZEMIGAZGATÓSÁGHOZ

Tanulófelvétel: hajóépítő, szerkeztelakatos, hegesztő, géplakatos, gépiforgácsoló, villanszerelő, csőszerelő, asztalos, fényező-mázoló, címfestő, bádogos szakmákban.

Érdeklődni lehet: MAHART Hajójavító
Uzemigazgatóság
1044 Budapest IV., Népsziget.
T.: 292-860/159 Boross István

A BUDAPESTI KÖZLEKEDÉSI VÁLLALAT

az 1974/75-ös oktatási évre, járműveinek üzemeltetéséhez és karbantartásához BUDAPESTEN és környékén lakó, az általános iskola 8. osztályát végző FIÚKAT hív szakmunkástanulónak a
VILLAMOSJÁRMŰ-SZERELŐ, GÉPSZERELŐ, KAROSSZÉRIALAKATOS, AUTÓ-SZERELŐ, VILLANSZERELŐ, GÉPI FORGÁCSOLÓ, CSŐHÁLÓZAT-BERENDEZÉSSZERELŐ, FÉNYEZŐ-MÁZOLÓ, ASZTALOS ÉS KÁRPITOS SZAKMÁKBAN.

Elméleti oktatás a szakmáknak megfelelő MŰM Intézetekben,

Gyakorlati képzést pedig a BKV jól felszerelt tanműhelyeiben, majd az üremeiben biztosítunk.

Tanulóink ösztöndíjat, kedvezményes ebédet, munkaruhát, a tanulmányi eredménytől függően „Társadalmi ösztöndíjat”, valamint autóbusz, villamos, HÉV, fogaskerekű és a METRÓ vonalaira díjtalan utazási igazolványt kapnak.

Jelentkezni lehet és a gyakorlati képzés vállalását igazoló „Nyilatkozat” kiadását végzi a BKV OKTATÁSI OSZTÁLYA Budapest VII., Akácfa u. 15. II. emelet 211.

LÁNYOK! FIÚK! 2 ÉV ALATT JÓ KERESETET BIZTOSÍTÓ SZAKMÁT TANULHATOK!

AZ 1974-75-ÖS TANÉVRE BEISKOLÁZUNK SZÖVŐFONÓ SZAKMUNKÁSTANULÓNAK ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETTEKET.

JUTTATÁSOK: a tanuló képzési idő alatt tanulmányi eredménytől függően havonként 150-360.- Ft-ig ösztöndíj + 200.- Ft tanulmányi ösztöndíj kiegészítést, továbbá 500 Ft-ig társadalmi ösztöndíjra szerződést köt a vállalat.

A képzés utolsó évében a kereseti lehetőség 1500.- Ft-tól 2000.- Ft-ig.

A tanév ideje alatt napi 1.- Ft térítés ellenében ebédet adunk.

VIDÉKI TANULÓK ALBÉRLETÉHEZ HAVI 300.- FT-TAL HOZZÁJÁRULUNK.

A szakmunkásvizsga után kereseti lehetőség 2200.- Ft-tól 3500.- Ft-ig. 3 havi gyakorlati idő leteltével 5 százalékos szakmunkáspótlékra is jogosultak. Természetbeni juttatásban részesülnek azok a felszabadult szakmunkástanulók, akik év végéig vállalatunknál dolgoznak.

Jelentkezni lehet írásban vagy személyesen, Magyar Gyapjufonó és Szövőgyár.

SZÖVŐNEK: 1095 Budapest IX., Soroksári út 110-112.

FONÓNAK: 1116 Bp. XI., Kondorosi út 8. Személyzeti és Oktatási Osztály

AZ ÁPRILIS 4. GÉPGYÁR

felvételt hirdet az alábbi szakmákba:

GÉPSZERELŐ, SZERKEZETI LAKATOS,
HEGESZTŐ, CSŐSZERELŐ, ESZTERGÁLYOS, ÖNTŐ, VILLANSZERELŐ

A tanulók részére kollégiumi elhelyezést, valamint a rendes ösztöndíjon felül 250-500 Ft-ig terjedő társadalmi ösztöndíjat is biztosítunk.

JELENTKEZÉS: SZEMÉLYESEN VAGY LEVÉLBEN ÁPRILIS 4. GÉPGYÁR SZEMÉLYZETI ÉS OKTATÁSI OSZTÁLYÁN. 1502 BUDAPEST XI., BUDAFOKI U. 70.

AZ ACÉL- HUZALTÓL A MŰANYAG SZALAGIG

A MAGNÓ

Erről a témáról már több tucat könyvet írtak, nekem sajnos rövid hely áll rendelkezésemre — ebből következik, hogy nem kell hosszú és unalmas értekezésre számítanotok. Csupán néhány alapvető dolgot szeretnék veletek megismertetni. Ezeket minden, e téma iránt érdeklődőnek illik ismernie. Természetesen annak sem árt, akit még nem érdekel a magnózás — hát-ha most kedvet kap hozzá.

A magnó kialakulásának történetével kéne kezdenem, de a fejlődés egyes állomásainak pontosságát csak az érti meg, akit tisztában van a működési alapelvekkel. Először nézzük meg nagyon leegyszerűsített formában; hogyan működik egy magnetofon.

A felvételnél a hangrezgéseknek megfelelő elektromos rezgésekből váltakozó mágneses teret állítunk elő. Ha ebben — a hangrezgéseknek megfelelően változó — mágneses térben folyamatosan elhúzzunk valamilyen vastartalmú anyagot, akkor az megőrzi a mágneses térben kialakult állapotát; felmágneseződik. Hasonló eljárás lenne, ha írás közben a tollamat csak föl-le mozgatnám és közben a papírt húznám alatta balra.

A változó mágneses teret a magnó felvevő feje állítja elő, a vastartalmú anyag pedig a magnószalagon levő vasoxid por. Ezt a port különleges lakkal egy vékony műanyagcsíkra (az úgynevezett hordozóra) rögzítjük. Az emulzióban (a lakkal elkevert vasoxid porban) levő vasszem-

csék olyan kicsik, hogy csak mikroszkóppal láthatóak. Ha felvevőfejeket a kis részecskéket a hangrezgéseknek megfelelő arányban felmágnesezi máris rögzíteni tudtuk a hangot.

Természetesen, ha a szalagunkon volt már egy előző felvétel, ilyenkor azt le kell „törölni”. Ezt úgy érzjük el, hogy a magnetofon törülő fejével nagyon erős, állandó mágneses teret állítunk elő, így minden vasszemcsét felmágnesezünk, tehát megszüntetjük a szalagon előzőleg rögzített hangokat. Mivel a törülőfej minden felvételtör működik és a szalag „futása” irányából mézve a felvevőfej előtt helyezkedik el — a felvételtörünk már „üres” szalagra kerül.

Lejátszásnál az eljárás fordított sorrendű. Mintha úgy olvasnánk, hogy a papír egy pontjára nézve a leírt szöveget húznánk balra. A szalagon rögzített mágneses változások a lejátszó fej előtt elhaladva arányos elektromos változásokat létesítenek, a lejátszófej tekercsében. Ezeket a kis elektromos jeleket felerősítve a hangszóró átalakítja pontosan olyan hanggá, mint amilyen a felvételnél a változó mágneses teret létrehoztuk.

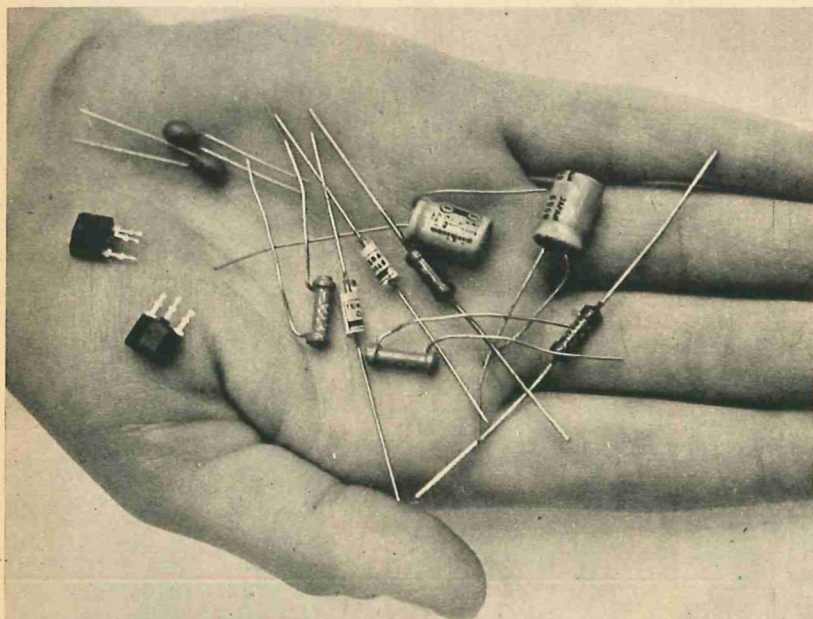
Vázlatosan és csak a lényegre tekintve ezek a fontos mozzanatok a magnó működésében. Most már nyomon követhetjük, hogyan fejlődött a magnetofon, átalakított is kedvelt nagy sorozatban gyártott készülékké.

Az alapelv első megfogalmazása, már 1888-ban napvilágot látott OBERLIN SMITH fizikus

cikkében, melyet egy amerikai tudományos folyóirat közölt. Az első működő készüléket tíz évvel később WALDEMAR POULSEN dán fizikus készítette. Ez a berendezés továbbfejlesztett változatban az 1900-as párizsi világkiállítás nagy szenzációja volt. Ekkor még egy hengeren spirálisan feltekert acél huzalra rögzítették a hangot. A következő két-három évtizedben hasonló mechanikájú készülékekkel kísérleteztek, de nem tudták a hang minőségén sokat javítani. Az igazi fejlődés akkor kezdődött, amikor alkalmazni kezdték a mágneses rögzítéshez a papírcsíkra felvitt vasoxid port. Ezt az eljárást az 1920-as évek elején a német AEG nevű cégnél kísérletezték ki. Ennek alapján elsőnek a BASF gyár jelentette meg az acetilcellulóz fóliára rögzített vasoxid emulziót. Ezáltal nagymértékben javult a hangminőség, ugyanakkor ezt a szalagot sorozatban is lehetett gyártani.

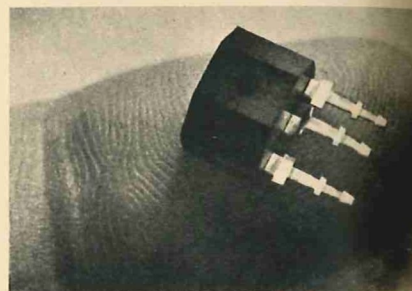
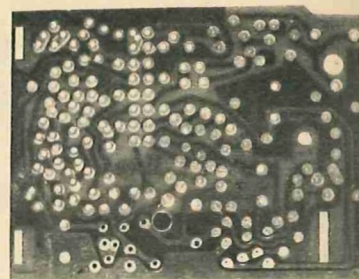
A mágneses hangrögzítés elter-

A magnó közkincs, de nem ismerjük eléggé

Ilyen kis alkatrészekből — kondenzátor, ellenállás, tranzisztor — épül fel a magnók elektronikája

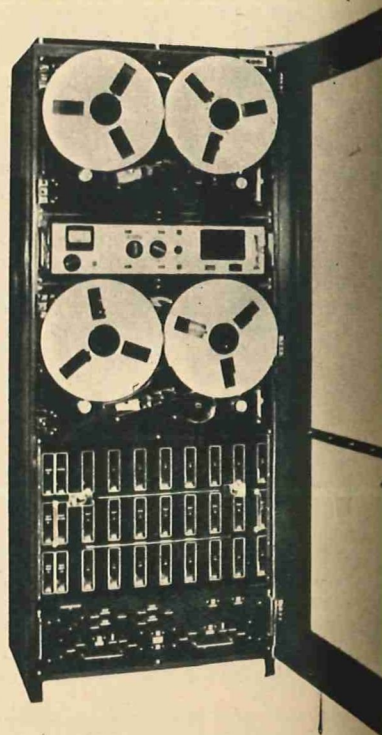
Ilyen nyomtatott áramkörü lapokra szerelik a magnó elektronikát (lent). Ekkora is lehet egy tranzisztor (középen). Ipari jelentéstároló, ehhez hasonlóak működnek a repülőtér-eken és az elektronikus számítógépek-nél (lent)

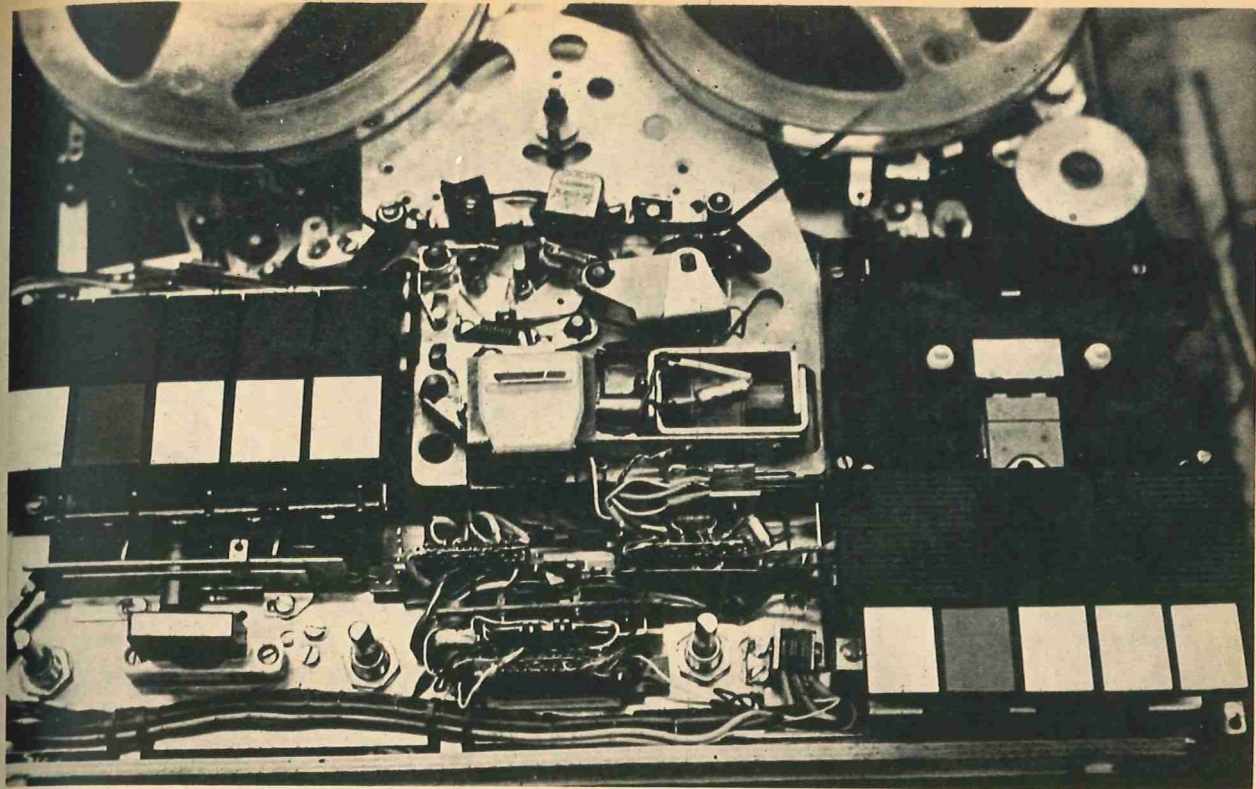

Az „Otthon-Stúdió” kategóriába tartozik ez a nyugatnémet sztereo készülék

jedését megakadályozta a második világháború, hiszen az akkori magnótechnikát csak Németországban ismerték szélesebb körben. De még ott is csak stúdió célokra használták, mert a készülék nagyméretű és bonyolult volt. Sokan nem értették a háború idején, hogyan tud a német

rádió az akkori általános hangminőségénél sokkal jobb, előre rögzített műsorokat sugározni. A rejtély csak 1944 szeptemberében oldódott meg, amikor a szövetségeseknek sikerült épségben elfoglalniuk a németek által birtokolt luxemburgi rádióállomás épületét azokkal a nagyteljesít-

A „félmeztelen” BRG gyártmányú M11-esen jól megkülönböztethető az orsós és kazettás rendszer

ményű stúdió-magnókkal amelyek más szalagokkal működtek, mint az általánosan használatos berendezések.

A világháború utáni években minden iparilag fejlett államban gyors ütemben fejlesztették a mágneses hangrögzítés gyakorlati kivitelezését. Az 1950-es évek elején már lehetővé vált, hogy a nagyközönség számára is gyártsanak használható magnókészülékeket. Ezek a berendezések azonban még mindig 15–20 kilogramm súlyúak voltak és a polirpapírhoz hasonlítható durva szalaggal működtek. Újabb fejlődést jelentett a szalagok gyártásánál a műanyag hordozó alkalmazása. Ez azonban megkövetelte a készülék mechanikájának finomítását is. Ezután rohamosan bővült a mágneses hangrögzítés alkalmazási területe, így válhatott a magnetofon napjainkban már általánosan elterjedt szórakoztató eszközzé, nélkülözhetetlen berendezéssé az iparban. Alkalmazása épp olyan fontos a repülőtereken, mint a számítógéptechnikában vagy az orvosi kutatásban. Természetesen a felhasználási területeknek megfelelően változatos kivitelben készülnek a magnók. Ezért szekrénynél is nagyobb jelentéstánolótól kezdve, karóránál is kisebb mikro-magnóig változik a méretük.

Az utóbbi évek nagy fejlődését a kép-magnó megjelenése jelentette. Ezek a készülékek — ame-

lyek a normál kazettás magnók méretében is készülnek ma már — komoly ellenfelei lettek a filmfelvevőknek.

Az általában szórakozáshoz használt magnetofonoknál is sok típus létezik, de működésbeli sajátosságaik alapján csoportosítani lehet ezeket. A következő szempontokat kell figyelembe vennünk:

1. A felvevő szalag lehet orsós és kazettás. Az orsós szalagok dobozán mindig feltüntetik az orsó átmérőjét, és a rácsévelt szalag hosszát (például: 15/540 = 15 centiméteres orsóátmérő és 540 méter szalag). Kazettáknál a két oldal egyszeri végigjársásának összegét adják meg. (Például: C 90 = kétszer negyvenöt perc.)

2. A szalagbeosztás megadja, hogy a szalagot szélességében hány sávra osztva használhatja a készülék tulajdonosa. Amatőr gyakorlatban a 2 és 4 sávos beosztást alkalmazzák. A sávok számának felét az egyik oldalon, felét a szalag másik oldalán használják. Sztereó magnetofonoknál ugyanahhoz a műsorhoz, két sávot mágneseznek fel egyidőben.

3. A szalagsebesség meghatározza, hogy egy másodperc alatt, hány centiméter szalag „fut” el a fej előtt. Az orsós gépeket általában 4,75 cm/sec; 9,5 cm/sec; 19 cm/sec sebességre készítik. A sebesség növelésével együtt javul a hangminőség is. A kazettás mag-

nók 4,75 cm/sec sebességgel működnek. Bizonyára ismeritek a magnókazettát. Érdekességnek elmondom, hogy egy 120 perces kazettában 351 méter szalag van. Amely kiterítve majdnem végigérné az Erzsébet hidat.

Az átviteli jellemzők a készülék mechanikai és elektronikus felépítésétől függenek. A kiviteli jellemzőknél általában a feszültségforrást (telepes vagy hálózati), a teljes felépítést (hordozható vagy asztali), és az egyéb kiviteli tényezőket (beépített végerősítő, beépített hangszóró stb.) vesszük figyelembe.

Úgy gondolom ebből a vázlatos felsorolásból is látható, hányféle típust lehet elkészíteni. De az is kiderül, hogy nehéz (mindentudó) magnót készíteni, mert egymásnak ellentmondó követelményekkel van dolgunk. Így például nagyobb sebéségen használom a magnót, akkor javul ugyan a hangminőség, de lecsökken a játékidő. Ha növelem a sávok számát, akkor nő a játékidő, de romlik a hangminőség. Ezért vásárláskor gondoljátok át, mit kívántok a magnótól.

Bár tudom, hogy a magnetofonnal kapcsolatos dolgok közül csak kevésről és elnagyoltan ejtettem szót, gondolom, hogy találtak új, érdekes adatokat. Remélem tudjátok hasznosítani az itt olvasottakat.

HAJNAL PÉTER
magnetofonműszerész

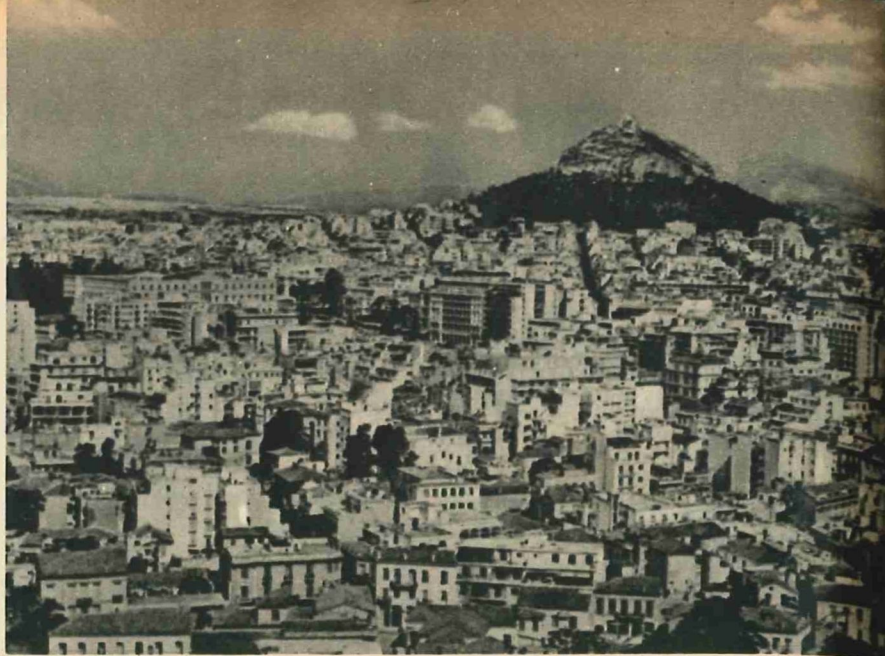
ATHÉN

REJTVÉNYES FÖLDRAJZI UTAZÁS (12)

Rejtvényes utazásunk utolsó állomásához érkeztünk. Abban a városban fejezzük be bolyongásunkat, amely évezredekkel ez előtt az európai kultúra bölcsője volt.

Reméljük, hogy ez a tizenkét részes rejtvénysorozatunk nem csupán szórakoztatott benneteket, hanem érdekes és tanulságos is volt. Ha egy ici-picit is megszerettettük vele a földrajzot, akkor már elértük a célunkat.

Mostani megfejtéseiteket postai levelezőlapra küldjétek be. Megfejtési határidő: április 8.

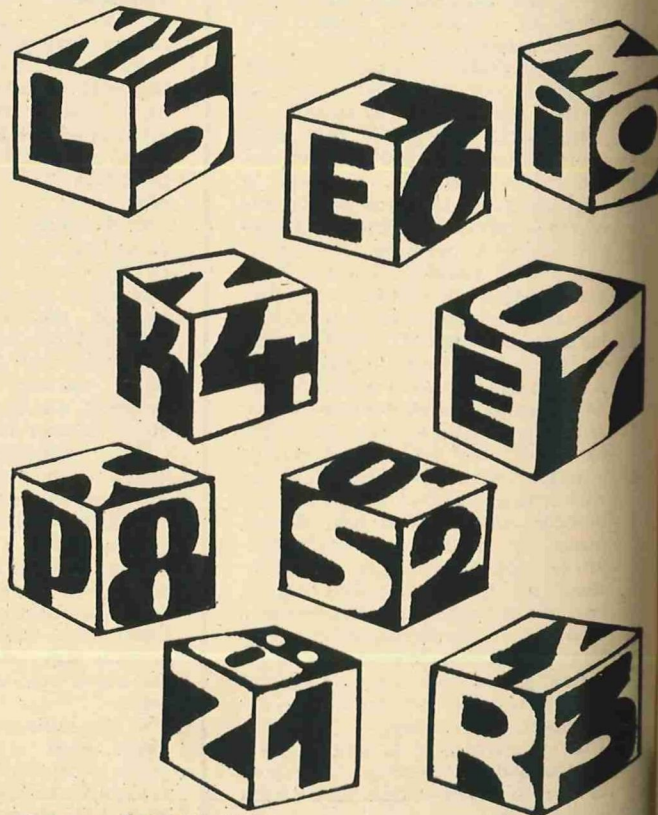
Görögország fővárosa az Attikai félszigeten. Lakóinak száma elvárásaival és kikötőjével együtt mintegy másfél millió.

Több ezer éves történelme folyamán (már i. e. a második évezredben is lakott görög település volt!) a város sok viszontagságon, viharos időszakon ment át, több alkalommal a pusztulás fenyegette. A legenda szerint, amikor Theseus, Athén királya új alkotmányt akart adni népének, városának jövőjéről megkérdezte a jóshegy papjait. Az alábbi választ kapta: „A fel-fűjt tömlő mindig úszni fog a vizeken”. Amikor a római diktátor, Sulla feldúlta és lerombolta a várost, a jósök egy másik üzenete a következőket mondta: „A fel-

fűjt tömlő viz alá fog merülni, de onnan nem fog soha eltűnni!”. A monda szerint Athén fennmaradása a jóslat beteljesedése. Az i. e. VI. században Athén fejlődése neves művészeket vonzott. Munkájuk nyomán megindult a város rohamos fejlődése, a középületek építése.

Ugorjunk egy nagyot az évszámokban s folytassuk a múlt század elején, amikor Athén még jelentéktelen falu volt. 1833-ban, a görög királyság megalakulásakor Athént jelölték ki fővárosnak. Azóta megkezdtek és még ma is folytatják az évezredek átért épületek rendbehozását.

Szőnyi János

SPORTTORTÉNELEM

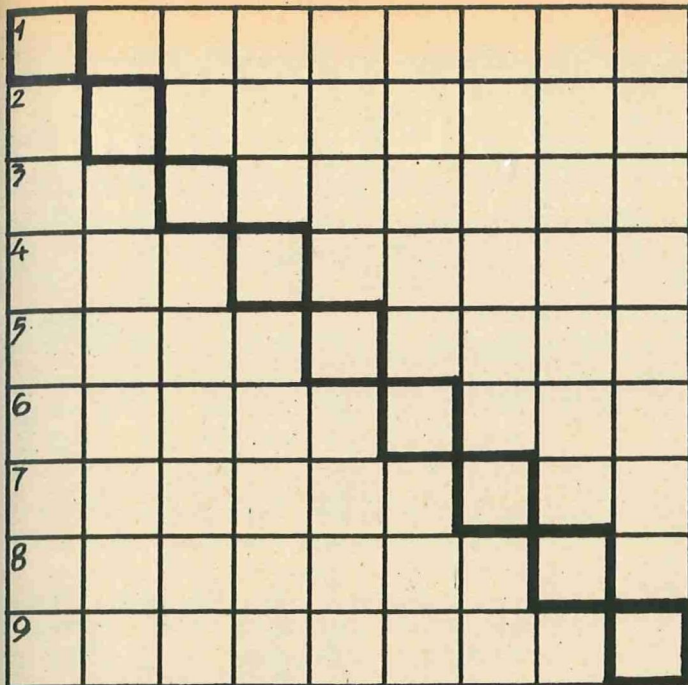
A város antik sportstadionja i. e. a IV. században épült, Lükurgosz idejében. A helyén a múlt század végén új stadiont építettek, ahol nem sokkal később olimpiai játékokat rendeztek.

Kérdés: Melyik évben? (Rejtvényes számtan példánkból pontosan azok a számok hiányoznak, amelyekből a keresett évszám összeállítható.)

	3	2	7
7		3	4
3	5		2
+	7	4	4
2	5	2	4

ÓKORI ÁLLAMFÉRFI

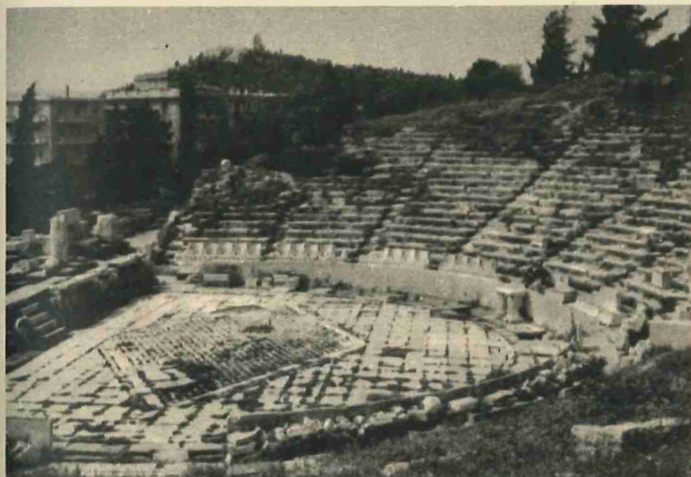
Rejtvényünkben annak a nagy görög államférfinak a nevét tudjátok meg, aki az i. e. V. században felvirágoztatta Athént. A kockákat rakjátok megfelelő sorrendbe. Könnyítéssül eláruljuk, hogy a kockák oldalán levő betűk összeállításából kaphatók meg a kívánt nevet. A számok és a felső lapra írt betűk vagy segítenek vagy nem. Erre nektek kell rájónnotok.

SÓHAJ, DÉR, FAL

OLIMPIAI BAJNOK

E három szóból egy magyar bajnok nevét állíthatjátok össze. Azét a versenyzőt, aki az első, újkori olimpián két aranyérmert nyert.

VÁROSRESZ

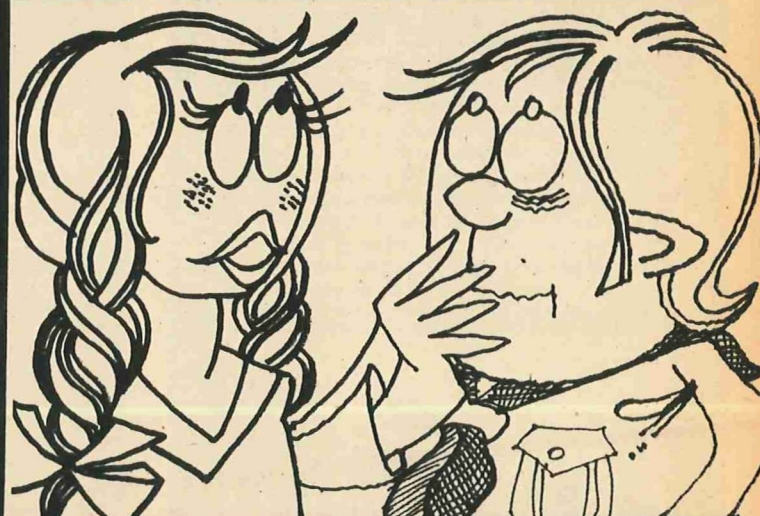
Az Akropolisz lábánál Athén egyik legnépesebb városrésze terül el. Számátalan hivatali épület, sok-sok üzlet és piac van itt. Rejtvényükből a városrész nevét tudhatjátok meg.

ÓDON SZÍNHÁZ

Az ókori görögök magas fokra emelték a színházművészetet. Híres drámaíróik műveit többek között a képünkön látható szabadtéri színházban adták elő.

Kérdésünk: Mi ennek az ódon színháznak a neve? (Ha az üres hálót a meghatározások alapján kitöltitek, akkor a megvastagított négyzetekben — főnről elindulva — a színház nevét olvashatjátok el.)

1. Rövid, páros kolbász neve.
2. Külföldi országokban utazó.
3. Egyik nagy Tisza-parti városba megy a vonat.
4. Színpadon szerepel (...nő).
5. A szépnél is szebb-e?
6. Sódertől, cementből készített védővonal.
7. A „magyar nép” egy szóval kifejezve.
8. A falvak külső háziorát rendszerint így nevezik.
9. Gyakran előforduló családi és keresztnév. (K. J.)

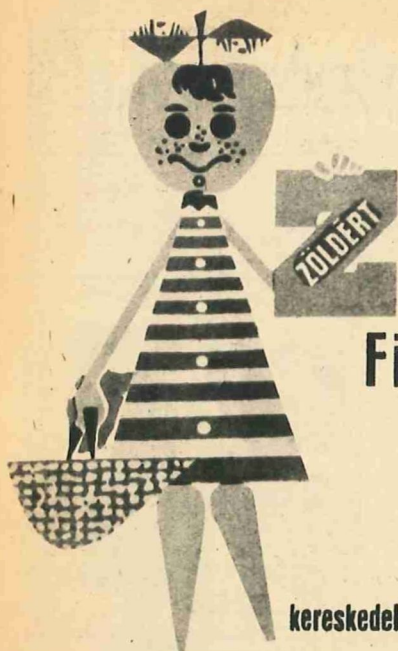

NYERTESEK

Okrana Erika, Budapest; Vámosi Gyöngyi, Vámos Zoltán, Ihász Andrea, Győr; Mlinár György, Kecskeméti Katalin, Nagyszénás; Pogácsás Antal, Pogácsás Mária, Hajdúdorog; Szita Erika, Petőfibánya; Pánti Márta, Pécs; Erdődi Ágnes, Tóalmás; Bata Éva, Székesfehérvár; Horváth Katalin, Veszékény; Hegedűs Julianna, Üllő; Szabó Ida, Levél; Oláh Katalin, Szécsény; Lengyel Zsuzsa, Szerencs; Konkolyi Klára, Gelse; Tóth István, Rákóczi falva; Farnasi Enikő, Pocsaj

MEGFEJTÉSEK (MÁRCIUS 13.)

HÁROM TAVASZ — 1. MIT KIVAN A MAGYAR NEMZET?; 7. Ur-béri viszonyok megszüntetése. — 2. TÖRTÉNELMI GONDOLAT: Petőfi Sándor: 15-ik március 1848. — 3. NEVEZETES DATUMOK: Visszintés 6: Nemesmedves. Független 1: Vasvári. Független 24: Marx Károly. — 4. A SZENT SZABADSÁG OLTALMÁRA: A — 3 — 1, 8 — 7 — 5, C — 6 — 8, D — 2 4. — 5. LENIN UDVOZLETE: „Mindaz, ami a munkásosztályban becsület, az egész világon a ti partolokon áll.” — 6. VOLT EGY HID A DUNÁN: A hid Kossuth nevét viselte és az Országház déli oldalán épült a folyó felett. — 7. A NÉGSZÁZ ÉVES PER: Az „A” városban, tehát Debrecenben született meg a földreformörvény.

Fiatalok!

Gyertek a
ZÖLDÉRT
Vállalathoz
élelmiszer-
kereskedelmi tanulónak!

Vállalatunknál azok a fiatalok jelentkezhetnek, akik az általános iskolát sikeresen elvégezték és az élelmiszer-eladó szakmára egészségileg megfelelnek.

Azok, akik az általános iskola elvégzése után jelentkeznek az élelmiszer-eladó szakmára, az általános iskola által kiadott jelentkezési lapokat közvetlenül vállalatunk Személyzeti és Oktatási Osztályának (1453 Bp. IX., Nagyvársátrtelep) kell személyesen, vagy posta útján eljuttatni.

A tanulók az iskola elvégzése után élelmiszer-eladó szakmukás bizonyítványt kapnak.

A felvételt nyert tanulókat a képzési idő tartamára tanulmányi ösztöndíj illeti meg, 100,- Ft-tól 600,- Ft-ig, melynek összege függ az elért tanulmányi eredménytől és a képzésben eltöltött időtől.

Vállalatunk havi 250,- Ft társadalmi ösztöndíjat adományozhat. A tanulókat fél-évenként pénzjutalom illeti meg, valamint a II. évtől a nyereségrészesedésből jutalom címén részesülnek.

Vállalatunk napi 6,- Ft ebédhozzájárulást térít az I-II. évben, a III. évesek ebédeltetése biztosított.

A vállalatunknál tanuló szakmukást tanulók részvételével évenként 3-4 napos tanulmányi kirándulásokat szervezünk.

A vállalat sportolási lehetőségekkel (asztalitenisz, labdarúgás, kézilabda) és kulturális-szociális intézményekkel (vállalati üdülő, könyvtár, KISZ Ifjúsági Klub) rendelkezik, ahol a fiatalok kulturált körülmények között tölthetik szabad idejüket.

FIGYELEM!

A KISPESTI TEXTILGYÁR (1184 Budapest XVIII., Fáy u. 2. sz.) az 1974/75-ös tanévre felvesz:

1. Fonó- és szövőipari szakmukást tanulónak fiúkat és lányokat.
2. Textilnyomóipari szakmukást tanulónak fiúkat.

A KÉPZÉS IDŐTARTAMA:

fonó és szövőipari szakmukást tanulónak 2 év
textilnyomóipari szakmukást tanulónak 3 év

JUTTATÁSOK:

A fonó- és szövőipari szakmukást tanulók havonta 350,- Ft tanulmányi ösztöndíjat, 500,- Ft különélési pótlékot, a textilnyomóipari szakmukást tanulók 160-580,- Ft. (évfolyamonként emelkedő) tanulmányi ösztöndíjat és 250,- Ft különélési pótlékot, valamint az érvényben levő jogszabályokban előírt jutatásokat kapják.

A felvett ipari szakmukást tanulónak térítésmentes szállást biztosítunk! A szakmukást tanulók havi 95,- Ft térítés ellenében napi háromszori étkezést kapnak, a munkaszüneti napokon is. Jelentkezni lehet (1974. február hótól 1974. szeptember 1-ig) a személyzeti-oktatási osztályon, személyesen vagy levélben, szombat kivételével minden nap reggel 7 órától délután 3 óráig. (Telefon: 273-711.)

KEDVES FIÚK!

A Minisztertanács és a SZOT Vörös Vándorzászlójával többszörösen kitüntetett

FŐVÁROSI SZERELŐIPARI VÁLLALAT
(Budapest XI., Koppány u. 5.)

BEISKOLÁZ:

EMELT SZINTŰ KÉPZÉSRE VILLANYSZERELŐ,
VIZ- GÁZSZERELŐ, KÖZPONTIFŰTÉS SZERELŐ,
KÖMŰVES, ÉPÜLETBURKOLÓ SZAKMÁKRA
az általános iskola nyolcadik osztályát végzett
FIÚTANULÓKAT

TANULÓINKNAK SAJÁT KOLLÉGIUMUNKBAN KEDVEZŐ FELTÉTELEKKEL BIZTOSÍTUNK ELHELVEZÉST.

Tanulóinkat az előírt és szakmai előmeneteltől függő tanulmányi ösztöndíjon kívül társadalmi ösztöndíjban is részesítjük.

JELENTKEZÉS, FELVILÁGOSÍTÁS LEVÉLLEN, TELEFONON
VAGY SZEMÉLYESEN 1097 Budapest IX., Koppány u. 5. Telefon: 336-560/76-os mellék.

SZERETETTEL VÁR BENNETEKET A FŐSZER MUNKÁS
KOLLEKTÍVÁJAI

FŐSZER

GARBALDI DOBOSA

MURÁNYI-KOVÁCS ENDRE
REGÉNYE NYOMÁN IRTA:
ALAKSZA TAMÁS
RAJZOLTA: DONÁCZI TIBOR

12

Hiába fejtették meg a pisztoly titkát. Szicília hírhedt rendőrállam. Török ott azonnal Strazzi kezébe jutott volna. A véletlen azonban közbeszólt.

Hallól Mister Török?

Csak nem találta meg elveszett fiát?

89

Jó lenne, ha az első európai telet valahol délen, esetleg Sziciliában töltené a fiam...

Segítségre lehetek...

A romantikus történet nagyon meghatotta a konzul két lányát. Mary főleg Török Zsigmondot figyelte, Pollyt azonban Pali érdekelte inkább.

90

Hiller konzul segítségével és kíséretében bejuti franciáként, Paul Deturc néven érkezett meg a szigetre Pali. Hamar ismerősre bukkant.

Tényleg vércserea van!...

Signore Strazzi!

91

92

Aznap este – a diplomáciai szokások szerint – Strazzi ökegyelmessége, az új helytartó a konzulénál vacsorázott.

Paul üdömlí jött Sziciliába. Némileg a gyámfiám. Elfelelte az anyanyelvét, csak törökül és olaszul beszél... a pénzt is én kezeltem. Polly jó barátja.

Strazzi régen elköszönt már, de a két gyerek még beszélgetett. Pali útra készült. Másnap Jóskával a Nyugati fok felé indulnak... ahol Lotti hajója kirakta a kincseket.

A hagyomány úgy tartja, hogy akit ott esketnek, nagyon boldogan él... Én etnék nagyon boldog lenni...

93

A két kiránduló francia vezetőt bérelt, hogy bejárja Marsala környékét.

Arra már nincs semmi érdekes, csak egy nyomorúságos halásztanya. Vöröstanya a neve.

94

Hé, ott! Alljanak meg! Mit akarnak?

Idegeneket hoztam, látogatókat! Mutassátok meg, hogy nem halt még ki a vendégszeretet...

95

(Folytatjuk)

FŐVÁROSI PATYOLAT VÁLLALAT

beiskoláz
kelmefestő-
vegyszerkészítő

szakmunkástanulóknak fiúkat, lányokat. Képzési idő: általános iskolai végzettséggel 3 év. Társadalmi ösztöndíjat fizetünk.

Alkalmazunk: 8. osztályt végzett lányokat

fióközveti vállalónő
munkakörbe

Jelentkezés: Budapest VII.,
Csengery u. 11. III. em.
Személyzeti Főosztály.
Telefon: 225-647.

KEDVES PÁLYAVÁLASZTÁS
ELŐTT ÁLLÓ FIATAL!
Örölnénk, ha
jelentkeznél gyárunkba

SZÖVŐ

szakmunkás tanulónak!

JUTTATÁSOK:

- Vidékiek részére TELJES KOLLEGIUMI ELLÁTÁS DIJTALANUL. (Lakás, reggeli ebéd, vacsora, munkaszüneti napon is.)
- pestiek részére napi 1,- Ft-ért ebéd.
- Társadalmi ösztöndíj havonta 250,- Ft.
- Tanulmányi ösztöndíj I. évben 70-160,- Ft-ig, II. évben 130-

310,- Ft-ig terjed. (Az ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függ.)

- + kiemelt szakmai pótlék 250,- Ft. - Munkaruha biztosítása. - Utazási kedvezmény és tanulóbérlés.

A FELVÉTELHEZ KELL:

- az általános iskola 8. osztályának elvégzése és orvosi alkalmasság, szülői hozzájárulás.

KÉT ÉV A TANULÓIDŐ. Tanévkezdés 1974. szeptember 1-én.

A szakmai oktatás modern, pneumatikus gépeken történik. Amennyiben úgy érzed, kedved van a szakmához, akkor kérjed az általános iskolában, hogy továbbtanulási lapodat gyárunkhoz juttassák el.

Cím: Hazai Pamutzöveggyár Soroksári Gyára
1734 Budapest, Pf. 33., Marx Károly u. 294.
Személyzeti Csoport.

FIÚK!

JELENTKEZZETEK A SORIPARBA
SZAKMUNKÁSTANULÓNAK

SÖRGYÁRTÓ SZAKMÁRA!

KÉPZÉS: AZ ÉLELMISZERIPAR
LEGMODERNEBB ISKOLÁJÁBAN,
A BERCSÉNYI MIKLÓS SZAK-
MUNKÁSKÉPZŐ INTÉZETBEN.
BUDAPEST X., MAGLÓDI ÚT 4.
TOVÁBBÁ JELENKEZNI LEHET:
LAKATOS ÉS VILLANSZERELŐ
TANULÓNAK.

A SZAKMUNKÁSKÉPZÉS IDEJE
ALATT MUNKA- ÉS VEDŐRU-
HÁT, VIDÉKI TANULÓK RÉSZÉRE
KOLLEGIUMI ELHELYEZÉST ÉS
TELJES ELLÁTÁST BIZTOSÍTUNK.
A MEGÁLLAPÍTOTT ÖSZTÖN-
DÍJON FELÜL, SZERZŐDÉSKÖ-
TÉS ESETÉN A TANULÓK HAVI
250,- FT TÁRSADALMI ÖSZTÖN-
DÍJBAN RÉSZESÜLNEK.

JELENTKEZÉS: KÖBÁNYAI SÖRGYÁR, TANULÓOTTHON
BUDAPEST X., JÁSZBERÉNYI ÚT 7-11.

FELHÍVÁS!

Fonóipari tanulónak az 1974. szeptember 1-én beinduló csoportba, 2 éves univerzális képzéssel, általános iskolát végzett 14-15 éves korú lányokat beiskolázunk!

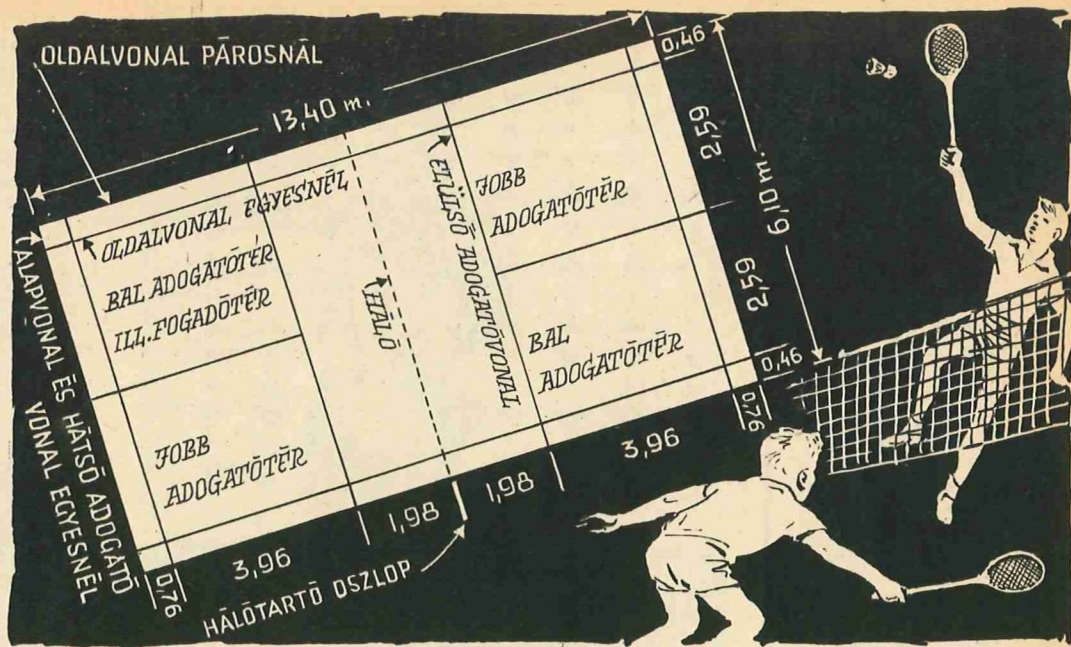
BIZTOSÍTUNK - térítés nélkül -

szállást a leányszállásunkon,
napi teljes ellátást,
vasárnapra étkezési bont
(25,- Ft).

Felemelt tanulmányi ösztöndíj,
valamint jutalom ösztöndíj.

Jelentkezni lehet iskolai jelentkezőlapon, írásban vagy személyesen a PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT LŐRINCI GYÁR személyzeti osztályán. 7783 Bp., Gyömri út 85/91.

Ebben az évben először a tollaslabdázás is szerepel az Úttörő-olimpia műsorán. Mivel minden kezdet nehéz, bizonyára akadnak problémák a tollaslabda versenyek megrendezése körül is. Ebben szeretnénk egy kis útmutatást, segítséget nyújtani.

Célszerű jelentkezni a körzeti, városi, kerületi, járási, megyei versenyekre, mert ezeket 1974. május 31-ig kell lebonyolítani. Fenti események (versenyek) szélmentes időben, szabadban is megrendezhetők! Mint a kiírásból tudjuk, a tollaslabda verseny csapatverseny,

ezért 2 fiú és 2 leány szükséges az induláshoz egy iskolából vagy úttörőcsapatból. A csapatok számától függően a versenyt kieséses vagy körmérkőzéses rendszerben lehet megrendezni.

1974. június 20-ig kell lebonyolítani a közép-

döntők színhelyei csoportonként a következők:

Zalaegerszeg: Baranya, Fejér, Tolna, Zala megye

Szombathely: Győr-Sopron, Komárom, Pest, Vas, Veszprém megye

Salgótarján: Borsod, Hajdú, Heves, Nógrád, Szabolcs megye

Szolnok: Bács, Békés, Csongrád, Szolnok megye

Budapest: kerületek
Kaposvár: Somogy megye

A döntő 1974. június 25-27-én lesz Kaposváron! Egyébként a Magyar Úttörő Szövetsége Országos Elnökségének 1973. november 1-én kiadott tájékoztatója részletes felvilágosítással szolgál ebben az ügyben.

A játékszabályok

A pályát a talajtól elütő színnel kell vonalozni. A vonal vastagsága 4 cm. Az oszlopok magassága a talajszinttől mérve 1,55 m. A hálót feszesen kell kifeszíteni. A játékosok választanak a mérkőzés kezdete előtt. A sorsolásban nyertes választhatja: a.) az első adogatást, b.) az első fogadást vagy c.) a térfelet.

A sorsolásban vesztes játékos ellenfele választása után a fennmaradó lehetőségek között választhat. A fiú egyes mérkőzések játszmája 15 pontig a leány egyes mérkőzések játszmája 11 pon-

SPORTÁG A MŰSORBAN

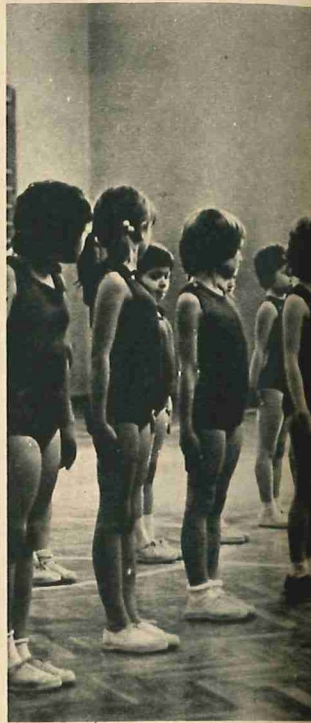
tig tart. A labda adogatással kerül játékba. A játékszabályok értelmében a labdát derékmagasság alatt kell megütni. Ebben az évben azonban a felülről történő adogatást is el lehet fogadni, viszont leütéssel kezdeni tilos!

Általános szabály az egyes játékokban, hogy a páros számú állásnál (0, 2, 4, 6, 8 stb.) az adogatást mindig a jobb oldali adogatótérből kell elvégezni – atlósan – a szemben fogadóterbe. Páratlósan számú állásnál (1, 3, 5, 7, 9 stb.) mindig a bal oldali adogatótérből kell adogatni. Mindkét oldalon járó játékos váltogatja az adogatóteret minden elért pontszám után.

A pontok számolása a következőképpen történik: ha az adogatással megkezdett labdamenet a fogadó hibájával ér véget, minden ilyen hiba az adogató számára 1-1 pontot jelent. Ha azonban az adogató követ el hibát, az adogatás jogát elveszti és azt a másik oldalon levő játékos kapja meg. Pl. „A” kezdi az adogatást és „B” (fogadó) vét hibát, ezzel „A” (adogató) 1:0 előnyt szerzet és 1:0 állásnál az adogatást az az adogató a tér bal oldali kockájából folytatja. Ha ezt a labdamenetet is a „B” (fogadó) véti el, „A” (adogató) 2:0 előnyt szerez és az adogatás az adogatótér jobb oldali kockájából folytatódik. Ha ebben a labdamenetben az „A” (adogató) vét hibát, az adogatás jogát elveszti és „B” veszi át az adogatást 0:2 állással. „B” ugyan csak a jobb oldali kockából kezdi az adogatást, és ha a labdamenetet „A” hibázza el, a mérkőzés állása 1:2-re alakul „B” szempontjából. „B” a bal oldali kockából folytatja az adogatást. Adogatásnál: nem lehet lábbal a pálya vonalait érinteni. Tudni kell még, hogy a tolaslabdának a hálóval való érintkezése nem eredményezi az adogatás megismétlését. Mindenkinél jó szórakozást, és sok sikert kívánunk!

A „spárga” még nem fekszik a földön, de az arc annyi fegyelmet, magabiztosságot és önbizalmat áraszt, hogy nem lehet kétséges: hamarosan menni fog!

„Mi lesz a következő gyakorlat?”
Az osztály szemmeláthatóan jól érzi magát több fejjel magasabb helyzetben, — a bordásfalon

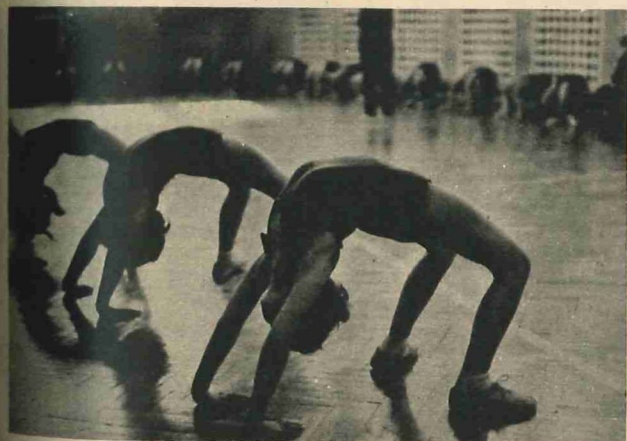
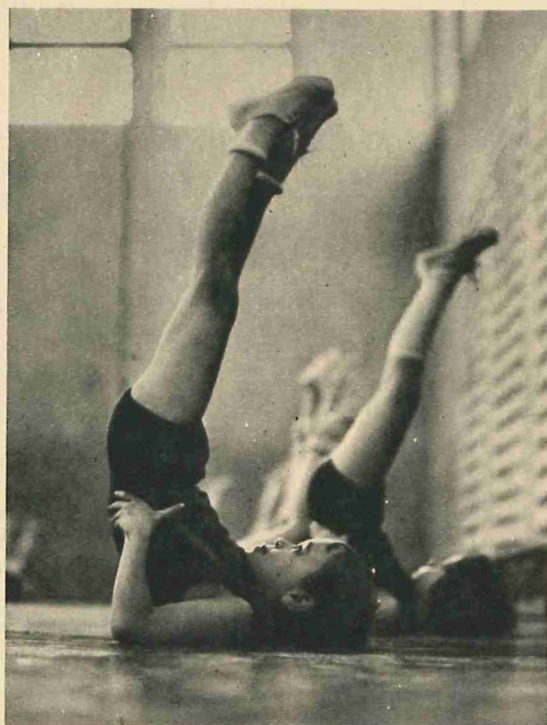
Látszólag igen. A Budapest XIV. kerületi Váci Mihály Általános Iskola első osztálya tanári szoba-szerte igen jó hírnévnek örvend. Rajtuk kívül a második és a hatodik osztály tetteiről esik a legtöbb szó.

A magatartásukról — „igazán öröm velük foglalkozni, kedvesek, fegyelmezettek, kötelességtudók!” — a tanulmányi eredményükről — „mindhárom osztály átlaga négyes felett van, magasabb a többi osztály átlagánál!” — egyszóval mindarról, ami egy iskolás gyereket mintagyerekké avathat.

Persze tudjuk, a „mintagyerek” szó nem mindenki számára dicsőség, egy csomó szülő például valóságosan kétségbeesne, ha ilyesmit hallana a csemetéjéről, nem is beszélve a „csemetéről”, aki bizonyára ha-

Mintagyerekek..?

Allítólag kevésbé fárasztó,
mint egész délelőtt az iskolapadban ülni...

tározottan kikérmé magának, az effajta „pocskondítást”. A szóznak ugyanis van valami rosszszívű, mellékes értelme is. Pipogya, ügyefogyott, mamlasz, meg ilyenek.

Márpedig ha így van, akkor a fent említett osztályok tanulói a legkevésbé sem mintagyerekek! Mert a fent említett osztályok tanulói éppen hogy ügyesek, tapraesettek, erősek és bátrak!

No — mondhatná valaki — ez azért már egy kissé gyanús. Kifogástalan a magaviseletük, mindenkinél magasabb a tanulmányi átlaguk, és a tetejébe még ügyesek, erősek és bátrak... Talán bizony csodagyerekekről van szó...?

Ugyan kérem!

Arról van szó, hogy a Váci Mihály Általános Iskola — sporttagozatos iskola! Az említett első, második és hatodik osztályban

A lelkiismeretesen és pontosan végrehajtott gyakorlatok maradandó „elváltozásokat” okoznak.

Az élet egyéb területein is lelkiismeretessé és pontosná válik az ember

hetente hat testnevelési órát tartanak!

Kész.

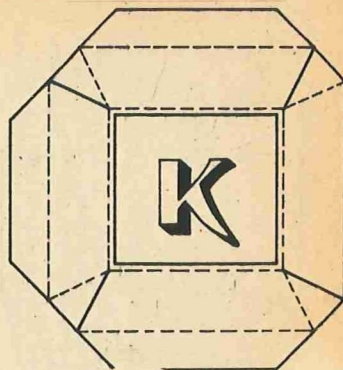
Minden további ebből következik. Hogy jók, hogy okosak, hogy erősek. És, hogy mindez nem mese, könnyen bizonyíthatjuk: aki nem hiszi, járjon utána!

Sőt! Ha csak szemernyi lehetősége van rá — próbálja ki. A módszer biztos, az eredmény garantálva! Okos, fegyelmezett és egészséges osztályok bukkannak majd elő, melyeknek tagjai ennek ellenére se nem csodagyerekek, se nem mintagyerekek.

Csupán szeretük a mozgást, a sportot — a JÁTÉKOT!

Mint a gyerekek...

CSER GÁBOR
Fotó: WAGNER MARGIT

AZ ÓRAREND BETŰJE

Minden számunkban — ezen a helyen — egy betűt vagy egy szóközi díszet találtak. Vágjátok ki, gyűjtsetek össze gondosan. A 40. hét után a betűkből egy mondatot állíthatok össze. Ezt kell beküldöntenek. Értékes nyemrények várnak rátok.

FELADAT: Az eddig megjelent betűkből — öt kivételével — máris felragaszthatókat a következő szöveget: **A PAJTÁS JÓ BARÁTOD.** A fennmaradó betűkből alkossatok egy értelmes szót. A legötletesebbek között könyvet sorsolunk ki. A megfejtést levelezőlapra küldjétek be, s írjátok rá: Az órarend betűje!

Pajtás

A MAGYAR ÚTTOROK SZÖVETSEGENEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: VASVARI FERENC

Főszerkesztő-helyettes: FULEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felölös kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY

igazgató

Szerkesztőség: 1068 Budapest

Gorkij fasor 6.

Telefon: 229-895, 228-421

Postafiók: 1369 Bp. 72. Pf. 508.

Kiadóhivatal: 1045 Budapest, Révay utca

16. Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivataltól, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautólevéllyel, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámára.

Előfizetési díj: egy hónapra

6,- Ft, negyedévre 19,- Ft,

félévre 36,- Ft, egy évre 72,- Ft.

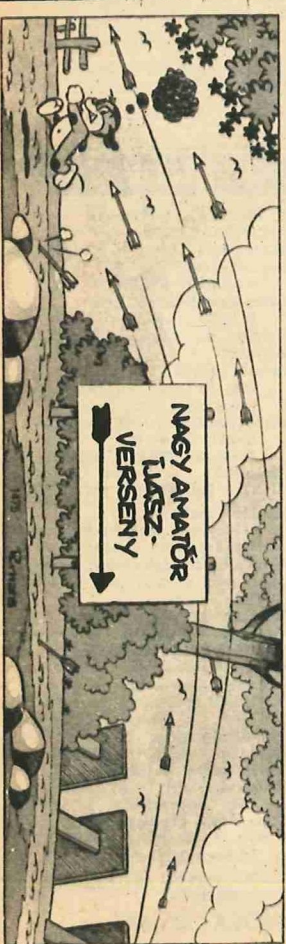
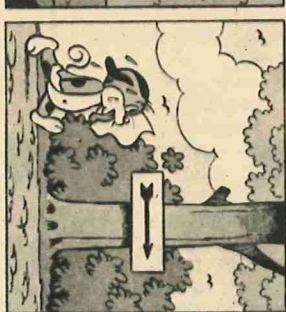
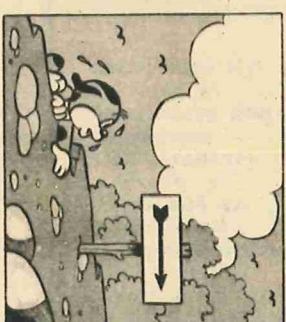
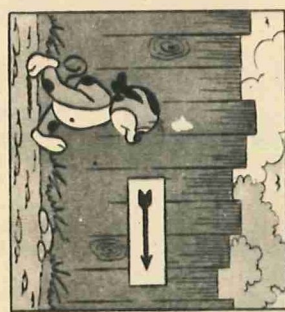
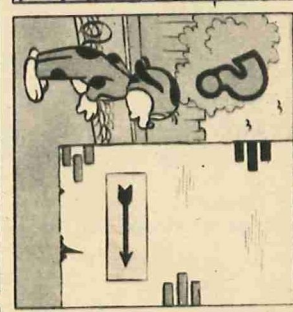
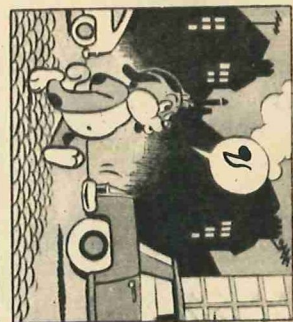
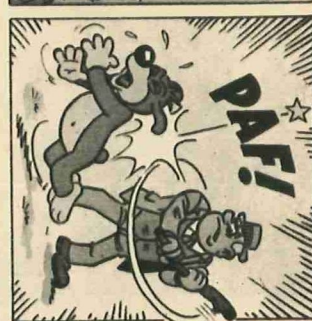
74.1776 Egyetemi Nyomda,

Budapest

Felölös vezető: JANKA GYULA

igazgató

INDEX: 25.695

NAGY AMATŐR
TÁRSZ-
VERSENY

Ó persze,
hiszen
VEGE

Emeltem poharam Pifim dicsőségére, akinek
jövőjében újra béke költözik a házamba.

Emeltem poharam Nikire, aki
délben remekül teljesítette ked-
vettségét

Teljesítményed Pif, ez
itt nem állarcsohaj, mert
vakított a fejedre ezt a
maszkot!

Fel a veszedelmek!
Befelegette a karmárcot
nek Nagyszücs!

1+1=2
fogjogszabály

PIFI

Hová tűntek?
?